2024/2076

25.7.2024

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2024/2076,

24. juuli 2024,

millega muudetakse määrusi (EL) nr 1178/2011 ja (EL) nr 965/2012 teise piloodi vahetuspiloodile esitatavate nõuete täpsustamise ning lennumeeskonna lube ja tervisetõendeid käsitlevate nõuete ajakohastamise osas ning seoses üldlennundusvaldkonna arenguga

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, [1] eriti selle artikleid 23, 27 ja 31,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni määrusega (EL) nr 1178/2011 [2] on kehtestatud nõuded pilootidele, kes on seotud määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktides i ja ii osutatud õhusõidukite käitamisega.

(2) Komisjoni määrusega (EL) nr 965/2012 [3] on kehtestatud lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused.

(3) Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 140 lõike 2 punktile b tuleb määrust (EL) nr 1178/2011 mõiste „keerukas mootorõhusõiduk“ osas kohandada määrusega (EL) 2018/1139, kuna asjaomane mõiste sisaldus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 216/2008, [4] mis tunnistati määrusega (EL) 2018/1139 kehtetuks. Määrust (EL) nr 1178/2011 tuleks seetõttu vastavalt muuta.

(4) Määrust (EL) nr 1178/2011 tuleks muuta ühe mootoriga lennukite osas, et kajastada hiljutist tehnika arengut ja võtta arvesse tulevikulahendusi, nagu elektrimootorid ja hübriidmootorid, mis sisaldavad nii soojus- kui ka elektrimootori komponente.

(5) Määrust (EL) nr 1178/2011 tuleks muuta ka selleks, et täpsustada ja ajakohastada teatavaid sätteid tulenevalt probleemidest, mis on ilmnenud järelevalve või rakendamist toetavate toimingute käigus või mis on konkreetselt seotud üldlennundusega või lennundusmeditsiiniliste tõenditega ja millele Euroopa Liidu Lennundusohutusametile nõu andvad organid on tähelepanu juhtinud.

(6) Mäelennupädevusmärke kehtivuse pikendamisega seotud nõuete lihtsustamisel tuleks kehtestada asjakohased üleminekusätted, et tagada sujuv üleminek praegustelt nõuetelt tulevikus kohaldatavate nõuetele.

---

[1] ELT L 212, 22.8.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

[2] Komisjoni 3. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 311, 25.11.2011, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1178/oj).

[3] Komisjoni 5. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 965/2012, millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 296, 25.10.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/965/oj).

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.3.2008, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/216/oj).

(7) Läbi tuleks vaadata nii määruse (EL) nr 1178/2011 kui ka määruse (EL) nr 965/2012 sätted teise piloodi vahetuspilootide kohta, et tagada selliste pilootide piisav väljaõpe ja kehtestada asjakohane protseduur volituste üleandmiseks teisele lennumeeskonna liikmele.

(8) Nii määruse (EL) nr 1178/2011 kui ka määruse (EL) nr 965/2012 puhul tuleks läbi vaadata sätted, mis käsitlevad 60-aastaseid ja vanemaid piloote, kes teevad ühepiloodikopteri kiirabilende, et hõlbustada kopteri kiirabilendude ulatuslikumat rakendamist, võttes ühest küljest arvesse vajadust suurendada meditsiiniteenuste kättesaadavust ja teisest küljest leevendada üle 60-aastaste pilootide lennutegevusega seotud riske.

(9) Kuna meditsiiniuuringud eeldavad rangeid eeskirju, tuleks läbi vaadata määruse (EL) nr 1178/2011 ja määruse (EL) nr 965/2012 sätted, milles käsitletakse meditsiinilisi eritingimusi, et need oleksid eesmärgipärased, ei kahjustaks lennuohutust ning vastaksid meditsiiniuuringute suhtes kohaldatavatele põhimõtetele.

(10) Sätted, mis võimaldavad isikutel taotleda oma pädeva asutuse muutmist, tuleks läbi vaadata, et neid saaks kohaldada ka selliste tervisetõendi omanike suhtes, kellele ei ole luba veel välja antud.

(11) Kuna Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon soovitab hinnata tervisega seotud riskitegureid ja anda ennetavat nõu, tuleks tervisenõuded läbi vaadata, et pakkuda võimalust hinnata terviseriske, eelkõige südame-veresoonkonnaga seotud riskitegureid.

(12) Lennundusmeditsiinilist hindamist käsitlevad sätted tuleks läbi vaadata, et teha kindlaks, kas neis on nõuetekohaselt arvesse võetud vananemise kahjulikku mõju organismi funktsioonidele.

(13) Tervisetõenditele, lennundusarstidele ja lennundusmeditsiinikeskustele esitatavate nõuete ning kopteri kiirabilende (HEMS) tegevate pilootide vanusepiirangutega seotud muudatuste kohaldamise algus tuleks edasi lükata, et anda liikmesriikide pädevatele asutustele aega asjaomaste regulatiivsete muudatuste rakendamiseks ette valmistuda.

(14) Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA) on ette valmistanud rakenduseeskirjade eelnõu ja esitanud selle komisjonile arvamusena nr 05/2023 vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktidele b ja c ning artikli 76 lõikele 1.

(15) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 127 lõike 1 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) nr 1178/2011 muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 3 jäetakse välja;

b) lisatakse punktid 3a ja 3b:

„3a) „keerukas lennuk“ – lennuk, millel on vähemalt üks allpool loetletud omadustest:

i) selle maksimaalne sertifitseeritud stardimass on üle 5 700 kg;

ii) selle suurim lubatud reisijakohtade arv on sertifikaadi kohaselt rohkem kui 19;

iii) see on sertifitseeritud lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga;

iv) sellel on üks või mitu turboreaktiivmootorit või rohkem kui üks turbopropellermootor;

3b) „keerukas kopter“ – kopter, millel on vähemalt üks allpool loetletud omadustest:

i) selle maksimaalne sertifitseeritud stardimass on üle 3 175 kg;

ii) selle suurim lubatud reisijakohtade arv on sertifikaadi kohaselt rohkem kui üheksa või

iii) see on sertifitseeritud lendamiseks vähemalt kahest piloodist koosneva meeskonnaga;";

c) lisatakse punktid 8c ja 8d:

„8c) „ühe kolbmootoriga lennuk" – ühe mootoriga ühepiloodilennuk, mille juhtimiseks ei nõuta tüübipädevusmärget ja millel on üks propeller, mille tõmbejõu muutmiseks kasutatakse ühte mootorijuhist ning mille jõuallikaks on üks allpool nimetatud mootoritüüpidest:

a) kolbmootor;

b) elektrimootorisüsteem, mis võib koosneda rohkem kui ühest mootorist, kui nii on määruses (EL) nr 748/2012 sätestatud sertifitseerimisprotsessi kohaselt kindlaks määratud;

c) hübriidmootorisüsteem, mis võib koosneda kolb- ja elektrimootoritest, kui nii on määruses (EL) nr 748/2012 sätestatud sertifitseerimisprotsessi kohaselt kindlaks määratud;

8d) „ühe kolbmootoriga kopterid (SEP-kopterid)" – ühe mootoriga ühepiloodikopterid, mis on varustatud kolbmootoriga;";

2) artikli 3 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ilma et see piiraks komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/723 (*) kohaldamist, peavad määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktides i ja ii osutatud õhusõidukite piloodid järgima käesoleva määruse I ja IV lisas sätestatud tehnilisi nõudeid ja haldusmenetlusi.

(*) Komisjoni 4. märtsi 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/723, millega kehtestatakse üksikasjalikud normid kolmandate riikide piloodilubade tunnustamise kohta ja muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011 (ELT L 170, 2.6.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/723/oj).";

3) lisatakse artikkel 3a:

„Artikkel 3a

VI lisa (ARA-osa) punkti ARA.MED.330 alusel kohaldatavate meditsiinilise hindamise protokollidega seotud üleminekumeetmed ja selle alusel välja antud tervisetõendid

1. Pädevad asutused, kes osalevad meditsiinilise hindamise protokollis või soovivad vastavalt VI lisa (ARA-osa) punktile ARA.MED.330 ühineda olemasoleva meditsiinilise hindamise protokolliga, mida kohaldatakse enne 13. veebruari 2025, võivad jätkata asjaomase protokolli kohaldamist või ühineda selle protokolliga kuni selle kehtivusaja lõpuni, kui kõnealune kehtivusaeg on kindlaks määratud enne 13. augustit 2024.

2. Lõikes 1 osutatud meditsiinilise hindamise protokolli kohaselt välja antud tervisetõendi omanik võib selle tervisetõendi alusel jätkuvalt kasutada piloodiloast tulenevaid õigusi, tingimusel et asjaomase protokolli kohaldamisel järgitakse ka edaspidi lõikes 1 sätestatud nõudeid.";

4) artikli 4 lõike 7 punkti b alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) ühe kolbmootoriga lennukid ja ühe kolbmootoriga kopterid, mille maksimaalne stardimass ei ületa 2 000 kg;";

5) lisatakse artikkel 4h:

„Artikkel 4h

Üleminekumeetmed mäelennupädevusmärke omanikele

Isikud, kellele on enne 13. augustit 2024 välja antud mäelennupädevusmärge, mille kehtivuse lõppkuupäev on kindlaks määratud vastavalt I lisa punktile FCL.815, peavad oma õiguste jätkuvaks kasutamiseks ka pärast eespool nimetatud kuupäeva tegema järgmist:

a) paluma pädeval asutusel uuesti välja anda mäelennupädevusmärge ilma kehtivuse lõppkuupäevata;

b) vastama I lisa punkti FCL.815 alapunkti d nõuetele, välja arvatud juhul, kui asjaomased isikud on eelneva kahe aasta jooksul pikendanud oma mäelennupädevusmärget vastavalt I lisa punkti FCL.815 alapunktile e, mida kohaldatakse kuni 12. augustini 2024.“;

6) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse I lisale;

7) IV lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale;

8) VI lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse III lisale;

9) VII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse IV lisale;

10) VIII lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse V lisale.

Artikkel 2

Määrust (EL) nr 965/2012 muudetakse järgmiselt:

1) III lisa (ORO-osa) muudetakse vastavalt käesoleva määruse VI lisale;

2) V lisa (SPA-osa) muudetakse vastavalt käesoleva määruse VII lisale.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Allpool loetletud muudatusi kohaldatakse alates 13. veebruarist 2025:

1) I lisa punkt 7;

2) II lisa;

3) III lisa punktid 6–18, 22 ja 23;

4) IV lisa punktid 2–9;

5) VII lisa.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. juuli 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) muudatused

I lisa muudetakse järgmiselt:

1) punkti FCL.015 alapunkt e asendatakse järgmisega:

„e) Loaomanik, kellele on välja antud käesoleva lisa (FCL-osa) kohane luba, võib esitada mõne teise liikmesriigi määratud pädevale asutusele taotluse vahetada kõigi talle välja antud lubade puhul pädevat asutust, nagu on kindlaks määratud alapunktis d. IV lisa (MED-osa) kohaselt välja antud tervisetõendi omanikul, kellel veel ei ole piloodiluba, on õigus esitada selline pädeva asutuse vahetamise taotlus kõigi pädeva asutuse valduses olevate terviseandmete puhul.“;

2) punkti FCL.020 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Piloodiõpilane võib üksi lennata üksnes siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

1) lend toimub lennuinstruktori loal ja järelevalve all;

2) piloodiõpilane on enne alapunktis 1 nimetatud loa saamist omandanud pädevuse asjaomast õhusõidukit kavandatud soololennu ajal ohutult käitada.“;

3) punkti FCL.025 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti b alapunktid 4 ja 5 asendatakse järgmisega:

„4) Kui taotleja ei ole kergõhusõiduki piloodi loa (LAPL), erapiloodiloa (PPL) või instrumentaallennu algpädevusmärke (BIR) väljaandmiseks nõutaval teooriaeksamil suutnud üht eksamidokumenti neljal katsel edukalt täita või ei ole kõiki eksamidokumente edukalt täitnud alapunkti b alapunktis 2 nimetatud tähtaja jooksul, peab ta kõik teooriaeksamidokumendid uuesti täitma.

5) Enne kõikide teooriaeksamidokumentide uuesti täitmist peavad taotlejad läbima lisakoolituse deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis. Vajaliku lisakoolituse mahu ja ulatuse määrab kindlaks deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon või sertifitseeritud koolitusorganisatsioon, lähtudes taotleja vajadustest.“;

b) alapunkti c alapunkti 1 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) ametipiloodiloa, teise piloodi loa või instrumentaallennupädevusmärke (IR) väljaandmisel 36 kuud;“

4) punkti FCL.035 alapunktile b lisatakse alapunkt 6:

„6) Kui 1. liide hõlmab sidesüsteeme, kohaldatakse kõike järgmist:

i) sidesüsteemidega seotud teooriaõppe ja -eksami nõuded loetakse täidetuks vaid juhul, kui taotleja on VI lisa punkti ARA.FCL.300 kohaste varasemate teooriaeksamite käigus läbinud kas sidesüsteemide koolituse või nii visuaallennureeglite kohast sidet (VFR-sidet) kui ka instrumentaallennureeglite kohast sidet (IFR-sidet) käsitleva koolituse;

ii) taotleja, kes on läbinud ainult VFR-sidet või ainult IFR-sidet käsitleva koolituse, peab läbima sidesüsteeme käsitleva teooriaõppe, mille kestust võib sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni poolt taotlejale antud hinnangu alusel vähendada. VFR-sidet käsitleva koolituse läbinud taotleja puhul võib teooriaõppe mahtu vähendada konkreetselt VFR-sidet käsitlevate teemade arvelt. IFR-sidet käsitleva koolituse läbinud taotleja puhul võib teooriaõppe mahtu vähendada konkreetselt IFR-sidet käsitlevate teemade arvelt. Kõik taotlejad peavad igal juhul sooritama sidesüsteemide teooriaeksami.“;

5) punkti FCL.045 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Piloodiõpilasel peab kõikidel soololennuna toimuvatel marsruutlendudel kaasas olema tõend punkti FCL.020 alapunkti a alapunktis 1 sätestatud loa olemasolu kohta.“;

6) punkti FCL.060 alapunkti b alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) teise piloodi vahetuspiloodina, välja arvatud juhul, kui ta on eelneva 90 päeva jooksul teinud üht järgmistest:

i) osalenud vähemalt kolmel sama tüüpi õhusõiduki marsruutlennul teise piloodi vahetuspiloodina;

ii) läbinud koolituse, mille sisu määrab kindlaks käitaja ja mis hõlmab vähemalt kolme marsruutlendu teise piloodi vahetuspiloodina sama tüüpi õhusõidukit esindaval lennutreeningseadmel (FSTD);

iii) läbinud määruse (EL) nr 965/2012 III lisa (ORO-osa) FC-alajao (ORO.FC) kohase jätkuõppe;

iv) läbinud teise piloodi vahetuspiloodi lennuoskuse tasemekontrolli vastavalt 9. liitele.“;

7) punkti FCL.065 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Vanus 60–64 aastat. Lennukid ja kopterid. 60-aastane või vanem piloodiloa omanik ei tohi tegutseda ärilises lennutranspordis kasutatava õhusõiduki piloodina, välja arvatud juhul, kui ta on mitmepiloodimeeskonna liige. Sellise loa omanikul on erandkorras õigus tegutseda piloodina õhusõidukis, millega tehakse ühepiloodikopteri kiirabilende vastavalt määrusele (EL) nr 965/2012, tingimusel et ta vastab kõnealuses määruses ja käesoleva määruse IV lisas (MED-osa) kindlaks määratud sellekohastele kohaldatavatele nõuetele.“;

8) punkt FCL.115 asendatakse järgmisega:

„FCL.115 Kergõhusõidukipiloodi luba (LAPL) – koolituskursus

a) Kergõhusõiduki piloodi loa taotlejad peavad läbima koolituskursuse deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis. See kursus hõlmab järgmist:

1) teoreetilised teadmised ja lennuõpe vastavalt taotletava kergõhusõidukipiloodi loaga antavatele õigustele;

2) kergkopteripiloodi loa puhul peab tüübipädevuse koolituskursus lisaks hõlmama vastava kopteritüübi kohustuslikke koolituselemente, mis on määratletud komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kindlaks määratud kasutamissobivuse andmetes.

b) Teoreetilisi teadmisi ja lennuõpet hõlmava koolituse võib lõpule viia muus deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis kui selles, kus taotleja koolituskursust alustas.

c) Ühe kolbmootoriga lennukite klassi vesilennupädevusmärke saamiseks vajaliku koolituse puhul võetakse arvesse 9. liite B jao („Lennukite erinõuded“) alapunktis 7 („Klassipädevused – vesilend“) loetletud elemente.“;

d) Kergõhusõiduki piloodi loa taotlejate puhul võib arvesse võtta varasemat erapiloodiloa koolitust, mille nad on läbinud vastavalt C alajaole samas õhusõidukiliigis, lähtudes sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni või deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsiooni poolt taotlejale antud hinnangust. Igal juhul peab taotleja vastama punkti FCL.110.A alapunktis a või punkti FCL.110.H alapunktis a (vastavalt vajadusele) kirjeldatud nõuetele varasema kogemuse kohta.“;

9) punkti FCL.105.A alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) *Õigused*

Kerglennukipiloodi loa omanikul on õigus kaptenina juhtida ühe kolbmootoriga maalennukeid, ühe kolbmootoriga vesilennukeid või fikseeritud jõuallikaga motopurilennukeid maksimaalse sertifitseeritud stardimassiga kuni 2 000 kg ning võtta pardale kuni kolm reisijat, mis tähendab, et õhusõiduki pardal ei tohi kunagi olla üle nelja inimese.“;

10) punkti FCL.110.A alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Kogemuste arvestamine. Taotleja eelnevat õhusõiduki kaptenina juhtimise kogemust võib arvestada alapunkti a nõuete täitmisena järgmistel tingimustel:

1) arvestamise ulatuse üle otsustab deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon või sertifitseeritud koolitusorganisatsioon, mille korraldatud koolituskursustel piloot osaleb, lähtudes sisseastumisel sooritatud lennukatsest, kuid see ei või:

i) olla pikem kui kogu lennuaeg õhusõiduki kaptenina;

ii) ületada 50 % alapunktis a sätestatud lennutundidest;

iii) hõlmata alapunkti a alapunktis 2 sätestatud nõudeid;

2) arvestada võib selliste õhusõidukite kaptenina juhtimise kogemust, mille suhtes kohaldatakse liikmesriigi poolt määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 8 punktide a või c kohaselt vastu võetud otsust või mis kuuluvad kõnealuse määruse I lisa kohaldamisalasse, tingimusel et asjaomane õhusõiduk vastab käesolevas lisas (FCL-osa) selle õhusõidukiliigi suhtes kehtestatud määratlusele.“;

11) punkti FCL.135.A alapunktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) Kerglennukipiloodi loa taotlejale antavad õigused kehtivad üksnes lennuki või fikseeritud jõuallikaga motopurilennuki sellise klassi kohta, mida kasutati lennueksamil. Selleks et laiendada kerglennukipiloodi loa õigusi mõnele muule õhusõidukiklassile, peab loa omanik olema vastavas õhusõidukiklassis täitnud kõik järgmised nõuded:

1) läbinud kolm tundi lennuõpet, sealhulgas:

i) sooritanud kümme starti ja maandumist koos instruktoriga;

ii) sooritanud kümme soolostarti ja -maandumist instruktori järelevalve all;

2) sooritanud lennueksami, et tõendada uue klassiga seotud piisavate praktiliste oskuste olemasolu. Lennueksami käigus peab taotleja eksamineerijale tõendama ka selle uue klassiga seotud piisavate teoreetiliste teadmiste olemasolu järgmistes valdkondades:

i) käitamisprotseduurid;

ii) lennu suutlikkusnäitajad ja planeerimine;

iii) üldteadmised õhusõidukitest.

b) Oma õiguste laiendamiseks samasse klassi kuuluvale teisele õhusõidukivariandile peab piloot läbima erinevus- või tutvumiskoolituse. Erinevuskoolituse kohta tehakse instruktori allkirjaga märge piloodi päevikusse või samaväärsesse dokumenti. Ühe kolbmootoriga lennuki klassipädevusmärkega seotud õiguste laiendamiseks muud tüüpi mootoriga varustatud õhusõidukivariandile, millele on osutatud artikli 2 punktis 8c, peab erinevuskoolitus sisaldama instruktoriga lennuõpet ja teooriaõpet, mis hõlmab selle muud tüüpi mootori ja asjaomaste õhusõidukisüsteemide puhul vähemalt kõiki järgmisi teemasid:

1) käitamisprotseduurid;

2) lennu suutlikkusnäitajad ja planeerimine;

3) üldteadmised õhusõidukitest.“;

12) punkti FCL.140.A muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) lennanud kaptenina või koos instruktoriga või soololennul instruktori järelevalve all vähemalt 12 lennutundi, sealhulgas

i) sooritanud 12 starti ja maandumist;

ii) läbinud täienduskoolituse, mis hõlmab vähemalt üht lennutundi koos instruktoriga, kes valib välja lennuharjutused, mis võimaldavad taotlejal uuendada oma pädevust õhusõiduki ohutuks käitamiseks ning tavalise, ebatavalise ja hädaolukorra protseduuride rakendamiseks;“;

b) lisatakse alapunktid c ja d:

„c) Kerglennukipiloodi loa omanikud, kellel on õigus käitada ühe kolbmootoriga lennukeid ja kes on vastavalt punkti FCL.135.A alapunktile b laiendanud oma õigusi mõnele muud tüüpi mootoriga varustatud õhusõidukivariandile, millele on osutatud artikli 2 punktis 8c, kuid kes ei ole asjaomase õhusõidukivariandiga viimase kahe aasta jooksul lennanud, peavad enne asjaomase õhusõidukivariandiga seotud õiguste kasutamist tegema järgmist:

1) läbima punkti FCL.135.A alapunkti b kohase täiendava erinevuskoolituse;

2) sooritama lennuoskuse tasemekontrolli;

3) läbima punkti FCL.140.A alapunkti a alapunkti 1 alapunkti ii kohase täienduskoolituse.

d) Instruktoriga lendude, alapunkti a alapunkti 1 sissejuhatava lause kohaste järelevalve all tehtud lendude, alapunkti a alapunkti 1 alapunktis ii ja alapunkti c alapunktis 3 osutatud täienduskoolituse ning alapunkti a alapunktis 2 ja alapunkti c alapunktis 2 osutatud lennuoskuse tasemekontrolli kohta tehakse instruktori või kontrollpiloodi (vastavalt vajadusele) allkirjaga märge piloodi päevikusse või samaväärsesse dokumenti.“;

13) punkti FCL.110.H alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Kogemuste arvestamine. Taotleja eelnevat õhusõiduki kaptenina juhtimise kogemust võib arvestada alapunkti a nõuete täitmisena järgmistel tingimustel:

1) arvestamise ulatuse üle otsustab deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon või sertifitseeritud koolitusorganisatsioon, mille korraldatud koolituskursustel piloot osaleb, lähtudes sisseastumisel sooritatud lennukatsest, kuid see ei või:

i) olla pikem kui kogu lennuaeg õhusõiduki kaptenina;

ii) ületada 50 % alapunktis a sätestatud lennutundidest;

iii) hõlmata alapunkti a alapunktis 2 sätestatud nõudeid.

2) arvestada võib selliste õhusõidukite kaptenina juhtimise kogemust, mille suhtes kohaldatakse liikmesriigi poolt määruse (EL) 2018/1139 artikli 2 lõike 8 punkti b kohaselt vastu võetud otsust või mis kuuluvad kõnealuse määruse I lisa kohaldamisalasse, tingimusel et asjaomane õhusõiduk vastab käesolevas lisas (FCL-osa) selle kopteriliigi suhtes kehtestatud määratlusele.“;

14) punkti FCL.135.H alapunktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) Kergkopteripiloodi loa taotlejatele antavad õigused kehtivad ainult lennueksamil kasutatud kopteritüübi kohta. Selleks et laiendada kergkopteripiloodi loa õigusi mõnele muule kopteritüübile, peab loa omanik olema asjaomase kopteritüübi puhul täitnud kõik järgmised nõuded:

1) kui määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kehtestatud kasutamissobivuse andmetes ei ole sätestatud teisiti, olema läbinud vähemalt viis tundi lennuõpet, mis muu hulgas hõlmab:

i) 15 starti, lähenemist ja maandumist koos instruktoriga;

ii) 15 starti, lähenemist ja maandumist soololennul instruktori järelevalve all;

2) teinud lennueksami, et tõendada uue kopteritüübiga seotud piisavate praktiliste oskuste olemasolu. Lennueksami käigus peab taotleja eksamineerijale tõendama ka selle uue tüübiga seotud piisavate teoreetiliste teadmiste olemasolu järgmistes valdkondades:

i) käitamisprotseduurid;

ii) lennu suutlikkusnäitajad ja planeerimine;

iii) üldteadmised õhusõidukitest.

b) Enne kui kergkopteripiloodi loa omanik tohib kasutada loast tulenevaid õigusi lennueksamil kasutatust erineval kopterivariandil, peab ta läbima erinevus- või tutvumiskoolituse vastavalt määruse (EL) nr 748/2012 I lisas (osa 21) esitatud kasutamissobivuse andmetele. Erinevuskoolituse kohta tehakse instruktori allkirjaga märge piloodi päevikusse või samaväärsesse dokumenti.“;

15) punkt FCL.140.H asendatakse järgmisega:

„FCL.140.H Kergkopteripiloodi luba (LAPL(H)) – Hiljutise lennukogemuse nõuded

a) Kergkopteripiloodi loa omanikud kasutavad loa õigusi konkreetsel kopteritüübil üksnes tingimusel, et nad on eelneva 12 kuu jooksul teinud asjaomasel kopteritüübil järgmist:

1) täitnud mõlemad järgmised nõuded:

i) lennanud sama tüüpi kopteritel kaptenina või koos instruktoriga või soololennul instruktori järelevalve all vähemalt kuus lennutundi, sealhulgas sooritanud kuus starti, lähenemist ja maandumist;

ii) läbinud täienduskoolituse, mis hõlmab vähemalt üht lennutundi koos instruktoriga, kes valib välja lennuharjutused, mis võimaldavad taotlejal uuendada oma pädevust õhusõiduki ohutuks käitamiseks ning tavalise, ebatavalise ja hädaolukorra protseduuride rakendamiseks;

2) läbinud enne loaõiguste kasutamise jätkamist konkreetsel kopteritüübil lennuoskuse tasemekontrolli kontrollpiloodi osavõtul. Lennuoskuse tasemekontrolli programm põhineb kergkopteripiloodi loa saamiseks nõutaval lennueksamil.

b) Taotleja võib otsustada läbida alapunkti a alapunkti 1 alapunktis ii osutatud täienduskoolituse õhusõidukil või sama tüüpi õhusõidukit esindaval lennutreeningseadmel (FSTD) või mõlema kombinatsioonis.

c) Instruktoriga lendude, alapunkti a alapunkti 1 alapunktis i osutatud lendude, alapunkti a alapunkti 1 alapunktis ii osutatud täienduskoolituse ning alapunkti a alapunktis 2 osutatud lennuoskuse tasemekontrolli kohta tehakse instruktori või kontrollpiloodi (vastavalt vajadusele) allkirjaga märge piloodi päevikusse või samaväärsesse dokumenti.“;

16) punkti FCL.205.A alapunkti b alapunktid 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2) alapunktis 1 nimetatud lubade taotlejate lennueksamite ja lennuoskuse tasemekontrolli läbiviijana;

3) instruktori või kontrollpiloodi loale lisatavate pädevusmärgete või tunnistustega seotud koolitus-, testimis- ja kontrollitegevuse eest (vastavalt vajadusele).“;

17) punkti FCL.210.A alapunktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) Lennuki erapiloodi loa taotleja peab olema läbinud vähemalt 45 tundi lennuõpet lennukitel või fikseeritud jõuallikaga motopurilennukitel ja sellest viis tundi võib olla läbitud lennutreeningseadmel (FSTD), sealhulgas vähemalt:

1) 25 tundi instruktoriga lennuõpet;

2) 10 tundi soololennuaega instruktori järelevalve all, sealhulgas vähemalt viis tundi soololennuna toimuvaid marsruutlende ning vähemalt üks marsruutlend vähemalt 270 km (150 meremiili) kaugusele, mille käigus tehakse täieliku peatumisega maandumised kahel muul lennuväljal kui lähtelennuväli.

Taotlejad võivad 45-tunnise lennuõppe osana läbida punkti FCL.810 alapunkti a alapunkti 1 alapunkti ii kohase öölennukoolituse, tingimusel et nad on enne öölennukoolituse alustamist läbinud instrumentaallennu algkoolituse.

b) Erinõuded taotlejatele, kes on läbinud kerglennukipiloodi loa koolituse. Lennuki erapiloodi loa taotleja puhul võetakse arvesse varem läbitud kerglennukipiloodi loa koolitust ja talle antakse välja lennuki erapiloodi luba, tingimusel et kerglennukipiloodi loa ja lennuki erapiloodi loa koolituse käigus saadud kogemused kokku vastavad alapunktis a esitatud nõuetele. Sel juhul kohaldatakse kõike järgmist:

1) kui taotlejal on juba kerglennukipiloodi luba, kohaldatakse kõiki allpool nimetatud nõudeid, tingimusel et taotleja on lennanud lennukitel või fikseeritud jõuallikaga motopurilennukitel kokku vähemalt 45 lennutundi:

i) alapunkti a sissejuhatavas lauses kehtestatud nõuet lennuõppe kohta vähendatakse 40 tunnile;

ii) alapunkti a alapunktis 1 kehtestatud nõuet inspektoriga lennuõppe kohta vähendatakse 21 tunnile;

2) taotleja peab olema läbinud vähemalt järgmise lennuõppe koos instruktoriga, kes on kvalifitseeritud andma lennuki erapiloodi loa saamiseks nõutavat õpet:

i) viis tundi instruktoriga lennuõpet;

ii) soololennuaeg alapunkti a alapunktis 2 kindlaks määratud ulatuses.“;

18) punkti FCL.205.H alapunkti b alapunktid 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„2) alapunktis 1 nimetatud lubade taotlejate lennueksamite ja lennuoskuse tasemekontrolli läbiviijana;

3) instruktori või kontrollpiloodi loale lisatavate pädevusmärgete või tunnistustega seotud koolitus-, testimis- ja kontrollitegevuse eest (vastavalt vajadusele).“;

19) punkti FCL.210.H muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Kopteri erapiloodi loa taotleja peab olema läbinud vähemalt 45 tundi lennuõpet kopteritel, millest viis tundi võib olla läbitud lennutreeningseadmel (FSTD), sealhulgas vähemalt:“;

b) alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Erinõuded taotlejatele, kes on läbinud kergkopteri piloodiloakoolituse. Kopteri erapiloodi loa taotleja puhul võetakse arvesse varem läbitud kergkopteripiloodi loa koolitust ja talle antakse välja kopteri erapiloodi luba, tingimusel et kergkopteripiloodi loa ja kopteri erapiloodi loa koolituse käigus saadud kogemused kokku vastavad alapunktis a esitatud nõuetele.“;

20) punkti FCL.205.As alapunkti b alapunktid 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„2) alapunktis 1 nimetatud lubade taotlejate lennueksamite ja lennuoskuse tasemekontrolli läbiviijana;

3) instruktori või kontrollpiloodi loale lisatavate pädevusmärgete või tunnistustega seotud koolitus-, testimis- ja kontrollitegevuse eest (vastavalt vajadusele).“;

21) punkt FCL.325.A asendatakse järgmisega:

„FCL.325.A Lennuki ametipiloodi luba (CPL(A))– erinõuded taotlejale, kellel on teise piloodi luba (MPL)

a) Lennuki ametipiloodi loa taotleja, kellel on teise piloodi luba, peab olema teinud järgmist:

1) lennanud lennukitel 70 lennutundi:

i) kaptenina;

ii) vähemalt kümme tundi kaptenina ning ülejäänud aja kaptenistažöörina.

Nimetatud 70 tunnist 20 tundi peab olema lennatud kaptenina visuaallennureeglite kohastel marsruutlendudel või vähemalt kümme lennutundi marsruutlendudel kaptenina ja kümme tundi kaptenistažöörina. See peab hõlmama visuaallennureeglite kohast marsruutlendu vähemalt 540 km (300 meremiili) kaugusele, mille käigus tehakse kaptenina täieliku peatumisega maandumine kahel eri lennuväljal;

2) läbinud lennuki ametipiloodi loa moodulkursuse elemendid vastavalt 3. liite E-jao alapunkti 10 alapunktile a ja alapunktile 11;

3) sooritanud punkti FCL.320 kohase lennuki ametipiloodi loa lennueksami.

b) Alapunkti a kohase ametipiloodiloa väljaandmisel peab taotleja vastama järgmistele tingimustele:

1) lennuki instrumentaallennupädevusmärke õiguste laiendamiseks lennukite ühepiloodilendudele peab taotleja vastama punkti FCL.405.A alapunkti c nõuetele;

2) nende tüübipädevusmärgete õigused piirduvad üksnes teise piloodi õiguste kasutamisega. See piirang tühistatakse, kui taotleja sooritab asjaomase lennukitüübiga seotud lennuoskuse tasemekontrolli kaptenina vastavalt 9. liites esitatud nõuetele.“;

22) punkti FCL.405.A alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Teise piloodi loa omaniku asjakohase taotluse korral kohaldatakse järgmist:

1) taotlejale antakse ka lennuki erapiloodi loa omaniku õigused, kui ta vastab lennuki erapiloodi loa suhtes kehtestatud nõuetele, mis on kindlaks määratud C alajaos;

2) teise piloodi luba asendatakse lennuki ametipiloodi loaga, kui taotleja vastab punktis FCL.325.A kindlaks määratud nõuetele.“;

23) punkti FCL.510.A alapunktile c lisatakse alapunkt 3:

„3) Punkti FCL.720.A alapunkti c kohaselt välja antud piiratud tüübipädevusmärke omanike puhul võib juurde arvestada kuni 250 tundi lennuaega, mis on kogutud kõnealusest tüübipädevusmärkest tulenevate õiguste kasutamisel.“;

24) punkti FCL.710 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Piloodid peavad läbima erinevus- või tutvumiskoolituse, et laiendada oma õigusi mõne teise klassi- või tüübipädevusmärke alla kuuluvale õhusõidukivariandile või käesoleva lisa punkti FCL.710 alapunkti d alapunkti 1 puhul selleks, et säilitada oma õigused asjaomasel õhusõidukivariandil lendamiseks. Sama klassi- või tüübipädevusmärke alla kuuluvate õhusõidukivariantide korral peab erinevus- või tutvumiskoolitus hõlmama elemente, mis on määratletud määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kindlaks määratud kasutamissobivuse andmetes (vajaduse korral). Ühe kolbmootoriga lennukite klassipädevusmärkega seotud õiguste laiendamisel muud tüüpi mootoriga varustatud õhusõidukivariandile, millele on osutatud käesoleva määruse artikli 2 punktis 8c, peab erinevuskoolitus sisaldama instruktoriga lennuõpet ja teooriaõpet, mis hõlmab selle muud tüüpi mootori ja asjaomaste õhusõidukisüsteemide puhul vähemalt kõiki järgmisi teemasid:

1) üldteadmised õhusõidukitest;

2) käitamisprotseduurid;

3) lennu suutlikkusnäitajad ja planeerimine.“;

b) alapunktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) Olenemata alapunkti b nõudest võib järgmiste õhusõidukite erinevuskoolituse läbi viia nõuetekohase kvalifikatsiooniga instruktor, kui määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kindlaks määratud käitussobivuse andmetes ei ole sätestatud teisiti:

1) lennukid, mille puhul nõutake klassipädevusmärget:

i) fikseeritud jõuallikaga motopurilennukid;

ii) ühe kolbmootoriga lennukid;

iii) mitme kolbmootoriga lennukid;

iv) ühe turbiinmootoriga lennukid, välja arvatud keerukad või kõrgtehnilised ühe turbiinmootoriga lennukid;

2) ühe mootoriga kopterid, mille maksimaalne stardimass ei ületa 3 175 kg.

d) Piloodid, kes on vastavalt käesolevale alapunktile laiendanud oma õigusi mõne teise klassi- või tüübipädevusmärke alla kuuluvale õhusõidukivariandile, kuid kes ei ole asjaomasel õhusõidukivariandiga viimase kahe aasta jooksul lennanud, peavad enne asjaomase õhusõidukivariandiga seotud õiguste kasutamist tegema järgmist:

1) läbima täiendava erinevuskoolituse vastavalt alapunktidele a ja b või kui see on asjakohane, siis vastavalt alapunktile c;

2) sooritama lennuoskuse tasemekontrolli;

3) ühe kolbmootoriga lennukite klassipädevusmärke alla kuuluvate õhusõidukivariantide puhul, mis on varustatud mõne artikli 2 punktis 8c osutatud konkreetse mootoritüübiga, läbima punkti FCL.740.A alapunkti b alapunkti 1 alapunkti ii alapunkti C kohase täienduskoolituse.“;

c) lisatakse alapunkt da:

„da) Punkti FCL.710 alapunkti d ei kohaldata fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite klassipädevusmärke alla kuuluvate õhusõidukivariantide ega selliste ühe kolbmootoriga lennukite klassipädevusmärke alla kuuluvate õhusõidukivariantide suhtes, mis on varustatud mõne käesoleva määruse artikli 2 punktis 8c osutatud mootoritüübiga.“;

25) punkti FCL.725 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Koolituskursus. Klassi- või tüübipädevusmärke taotleja peab läbima koolituskursuse sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis. Mitte-kõrgtehniliste ühe kolbmootoriga lennukite klassipädevusmärke, fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite klassipädevusmärke või käesoleva määruse VIII lisa (DTO-osa) punkti DTO.GEN.110 alapunkti a alapunkti 2 alapunktis c osutatud ühe mootoriga kopterite tüübipädevusmärke taotleja võib koolituskursuse läbida deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis. Tüübipädevuse koolituskursus peab hõlmama vastava tüübi kohustuslikke koolituselemente, mis on määratletud komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kindlaks määratud kasutamissobivuse andmetes.“;

b) alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Ühe- ja mitmepiloodilennud ühepiloodiõhusõidukitel – tüübipädevusmärked

1) Ühepiloodiõhusõiduki tüübipädevusmärke omanikel on õigus juhtida õhusõidukit nii ühepiloodilendudel kui ka mitmepiloodilendudel. Siiski võivad asjaomase tüübipädevusmärke omanikud neid eri kasutusviisiga seotud õigusi kasutada vaid juhul, kui nad vastavad kõigile järgmistele tingimustele:

i) nad on vastaval õhusõidukitüübil edukalt läbinud asjaomase kasutusviisiga seotud lennutreeningu vastavalt käesoleva lisa 9. liitele, kui määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kindlaks määratud kasutamissobivuse andmetes ei ole täpsustatud teisiti. Asjaomase kasutusviisiga seotud lennutreening tuleb läbida sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni korraldatud algse tüübipädevuskoolituse käigus või pärast tüübipädevusmärke esmast väljaandmist lisakoolitusena, mille on korraldanud:

A) sertifitseeritud koolitusorganisatsioon;

B) organisatsioon, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 965/2012 III lisa (ORO-osa) ja kellel on õigus korraldada sellist lisakoolitust kas tunnistuse või deklaratsiooni alusel;

ii) nad on sooritanud lennueksami või lennuoskuse tasemekontrolli:

A) ühepiloodilendude puhul kas

1) ühepiloodilendudel;

2) või mitmepiloodilendudel, mis sisaldasid käesoleva lisa 9. liite kohaseid ühepiloodilendude lisaelemente;

B) mitmepiloodilendude puhul mitmepiloodilendudel;

iii) ühepiloodiõhusõidukiga teostatavate mitmepiloodilendude puhul kohaldatakse lisaks eelnevale ka järgmist:

A) asjaomase tüübipädevusmärke omanik vastab järgmistele nõuetele:

1) punkti FCL.720.A alapunkti b alapunktis 4 või punkti FCL.720.H alapunkti a alapunktis 2 (vastavalt vajadusele) sätestatud nõuded;

2) ühepiloodilennukite puhul punkti FCL.720.A alapunkti b alapunktis 5 sätestatud nõuded, mis peavad olema täidetud enne punkti FCL.725 alapunkti d alapunkti 1 alapunkti i kohase mitmepiloodilennutreeningu alustamist;

B) nad kasutavad oma õigusi üksnes organisatsioonis, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 965/2012 III lisa (ORO-osa).

2) Kui ühepiloodiõhusõiduki esmase tüübipädevusmärke taotleja sooritab lennutreeningu ja lennueksami ainult mitmepiloodilendudel, lisatakse asjaomasele tüübipädevusmärkele piirang, mille kohaselt õhusõidukit võib juhtida üksnes mitmepiloodilendudel. See piirang kaotatakse, kui taotleja läbib 9. liite kohase lisakoolituse ja lennuoskuse tasemekontrolli, mis sisaldab ühepiloodilendudega seotud vajalikke elemente.

Kõigil muudel juhtudel kasutusviisi loale ei kanta.“;

c) lisatakse alapunktid da ja db:

„da) Ühe- ja mitmepiloodilennud – lennukite klassipädevusmärked

Ühepiloodilennuki klassipädevusmärke omanike õigused hõlmavad õigust juhtida lennukit mitmepiloodilendudel, juhul kui:

1) nad vastavad järgmistele nõuetele:

i) punkti FCL.720.A alapunkti b alapunktis 4 sätestatud nõuded;

ii) punkti FCL.720.A alapunkti b alapunktis 5 sätestatud nõuded, mis peavad olema täidetud enne punkti FCL.725 alapunkti da alapunkti 2 kohase mitmepiloodilennutreeningu alustamist;

2) nad on läbinud lennutreeningu punkti FCL.725 alapunkti d alapunkti 1 alapunkti i kohases koolitusorganisatsioonis ja sooritanud asjaomases lennukiklassis mitmepiloodilendude lennuoskuse tasemekontrolli vastavalt 9. liite B jao punkti 5 alapunktile g ning

3) nad kasutavad oma õigusi üksnes organisatsioonis, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 965/2012 III lisa (ORO-osa).

Loale ei kanta täiendavaid õigusi mitmepiloodilendude käitamise kohta ühepiloodilennukite klassis.

db) Kui ühepiloodiõhusõiduki klassi- või tüübipädevusmärke saamiseks korraldatud lennueksami või lennuoskuse tasemekontrolli puhul järgiti üht allpool nimetatud kasutusviisidest, tehakse selle kohta kontrollpiloodi allkirjaga märge taotleja lennupäevikusse:

1) mitmepiloodilennud;

2) ühe- ja mitmepiloodilennud.“;

26) punkti FCL.740 alapunkti b alapunkti 1 alapunktid ii ja iii asendatakse järgmisega:

„ii) mitte-kõrgtehniliste ühe kolbmootoriga lennukite klassipädevusmärke, fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite klassipädevusmärke või VIII lisa punkti DTO.GEN.110 alapunkti a alapunkti 2 alapunktis c osutatud ühe mootoriga kopterite tüübipädevusmärke kehtivuse lõppemise korral deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis või sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis;

iii) sellise mitte-kõrgtehniliste ühe kolbmootoriga õhusõidukite klassipädevusmärke ja fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite klassipädevusmärke korral, mille kehtivuse lõppemisest on möödunud kuni kolm aastat, deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonis, sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või instruktori juhendamisel;“;

27) punkti FCL.720.A muudetakse järgmiselt:

a) alapunktist a jäetakse välja kaks lõiku alapealkirja „a) Ühepiloodilennukid“ ja alapealkirja „(1) Mitme mootoriga ühepiloodilennukid“ vahel;

b) alapunkti b alapunkti 5 alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) nad on eelneva kolme aasta jooksul läbinud määruse (EL) nr 965/2012 III lisa (ORO-osa) punktide ORO.FC.220 või ORO.FC.230 kohase koolituse ja kontrolli;“;

c) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Ilma et see piiraks punkti FCL.720.A alapunkti b kohaldamist, antakse 9. liite B jao punkti 6 alapunkti i nõuetele vastavate taotlejale välja mitmepiloodilennukite piiratud õigustega tüübipädevusmärge, mis lubab selle omanikul tegutseda teise piloodi vahetuspiloodina ülalpool lennutasandit 200, tingimusel et kaks ülejäänud meeskonnaliiget omavad punkti FCL.720.A alapunkti b kohast tüübipädevusmärget.

Piirangu tühistamiseks peab taotleja täitma kõik järgmised nõuded:

1) läbima sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis hindamise, mille käigus määratakse kindlaks tema koolitusvajadused piirangu kõrvaldamiseks;

2) läbima alapunktis 1 sätestatud hindamise põhjal asjaomases sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis koolituse, mis võimaldab tal omandada õhusõiduki ohutuks käitamiseks vajaliku oskuste taseme;

3) sooritama pärast alapunktis 2 nimetatud koolituse läbimist 9. liite kohase lennueksami;

4) pärast alapunktis 3 nimetatud lennueksami sooritamist täitma ühe järgmistest tingimustest:

i) vastama määruse (EL) nr 965/2012 III lisa (ORO-osa) punkti ORO.FC.220 alapunktis e kehtestatud nõuetele, kui ta on täitnud käesoleva lisa punkti FCL.730.A kohased kogemusnõuded;

ii) läbima õhusõidukil lennutreeningu, mis hõlmab stardi, maandumise ja kordusringile minekuga seotud manöövreid.“;

28) punkti FCL.725.A alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) mitte-kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite, kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite ja mitmepiloodilennukite koolituse kursused peavad hõlmama häireolukorra ennetamise ja lahendamisega seotud teooria- ja lennuõpet, võttes arvesse asjakohase õhusõidukiklassi või -tüübi eripära. Lennuõppeks võib kasutada lennutreeningseadmeid (FSTD) vastavalt 9. liite A jao punktile 18.“;

29) punkti FCL.730.A alapunkti a alapunktid 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1) kui kursusel kasutatakse CG-, C- või piirangutega C-taseme kvalifikatsiooniga lennu täisimitaatorit:

i) teise piloodi vahetuspilootide puhul 1 500 lennutundi;

ii) kõigil muudel juhtudel 1 500 lennutundi või 250 arvestuslikku marsruutlendu;

2) kui kursusel kasutatakse DG- või D-taseme kvalifikatsiooniga lennu täisimitaatorit (FFS):

i) teise piloodi vahetuspilootide puhul 750 lennutundi;

ii) kõigil muudel juhtudel 500 lennutundi või 100 arvestuslikku marsruutlendu;“;

30) punkti FCL.740.A alapunkti b muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Ühe kolbmootoriga lennukite ja fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite klassipädevusmärge. Ühe kolbmootoriga lennukite või fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite klassipädevusmärgete pikendamiseks peab taotleja tegema järgmist:“;

ii) alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) pädevusmärke kehtivuse lõppkuupäevale eelneva 12 kuu jooksul lendama vastavas klassis 12 lennutundi, mis muu hulgas hõlmab järgmist:

A) kuus tundi lendamist õhusõiduki kaptenina;

B) 12 starti ja 12 maandumist;

C) vähemalt ühe lennutunni pikkust täienduskoolituslendu instruktoriga või klassipädevuse instruktoriga, kes valib välja lennuharjutused, mis võimaldavad taotlejal uuendada oma pädevust õhusõiduki ohutuks käitamiseks ning tavalise, ebatavalise ja hädaolukorra protseduuride rakendamiseks. Taotlejad vabastatakse kõnealusest täienduskoolituse sooritamise nõudest, kui nad on sooritanud mis tahes klassi või -tüüpi kuuluval lennukil ühe järgmistest:

1) klassi- või tüübipädevuse lennuoskuse tasemekontrolli;

2) lennueksami;

3) tõenduspõhise koolituse praktilise hindamise;

4) atesteerimise.“;

b) alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) Taotlejatel, kellel on nii ühe kolbmootoriga lennukite klassi maismaapädevusmärge kui ka fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite pädevusmärge, võib pikendada mõlemat pädevusmärget, kui nad täidavad alapunkti 1 nõuded ühes neist klassidest või kombineerituna mõlemas klassis.“;

c) alapunkt 4 asendatakse järgmisega:

„4) Taotlejal, kellel on nii ühe kolbmootoriga lennukite klassi maismaapädevusmärge kui ka ühe kolbmootoriga lennukite klassi merelennupädevusmärge, võib pikendada mõlemat pädevusmärget, kui ta täidab alapunkti 1 alapunkti ii nõudeid ühes neist klassidest või kombineerituna mõlemas klassis. Mõlema klassi puhul tuleb vähemalt üks tund nõutavast lennuajast lennata kaptenina ja mõlemas õhusõidukiklassis tuleb sooritada vähemalt kuus nõuetega ette nähtud 12 stardist ja 12 maandumisest.“;

31) punkti FCL.745.A alapunkti a alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) kolm tundi lennuõpet, mille läbiviijaks on punkti FCL.915 alapunkti e kohast kvalifikatsiooni omav lennukite lennuinstruktor ja mis sisaldab häireolukorra ennetamise ja lahendamise täiendkoolitust koolituskursuseks ette nähtud lennukil. Nende kolme tunni hulka ei arvata lennuaega, mis ei hõlma häireolukorra ennetamise ja lahendamise täiendkoolitust, vaid kulub asjaomaseks täiendkoolituseks ette nähtud piirkonda või sealt tagasi lendamiseks.“;

32) punkt FCL.740.H asendatakse järgmisega:

„FCL.740.H Tüübipädevusmärgete pikendamine – kopterid

a) Pikendamine. Kopterite tüübipädevusmärke pikendamiseks peab taotleja vastama ühele järgmistest nõuetest (vastavalt vajadusele):

1) ta peab tegema järgmist:

i) lendama pädevusmärke kehtivusajal vastava kopteritüübi piloodina vähemalt kaks lennutundi;

ii) läbima tüübipädevusmärke kehtivuse lõppemisele vahetult eelneva kolme kuu jooksul lennuoskuse tasemekontrolli,

A) mis sooritatakse 9. liite kohaselt vastaval kopteritüübil või sama tüüpi esindaval lennutreeningseadmel (FSTD) ja

B) mille kestuse võib arvestada alapunktis i nõutud lennuaja hulka;

2) selliste ühe mootoriga kopterite tüübipädevusmärgete puhul, mille maksimaalse stardimass on kuni 3 175 kg, peab taotleja täitma ühe järgmistest tingimustest:

i) vastama alapunkti a alapunkti 1 nõuetele;

ii) olema sooritanud vastaval kopteritüübil mõlemad järgmised toimingud:

A) lennanud pädevusmärke kehtivusajal kaptenina vähemalt kuus lennutundi;

B) läbinud pädevusmärke kehtivuse lõppkuupäevale eelneva kolme kuu jooksul täienduskoolituse, mis hõlmab vähemalt üht lennutundi koos instruktoriga, kes valib välja lennuharjutused, mis võimaldavad taotlejal uuendada oma pädevust õhusõiduki ohutuks käitamiseks ning tavalise, ebatavalise ja hädaolukorra protseduuride rakendamiseks. Taotleja võib otsustada läbida täienduskoolituse vastaval õhusõidukil või sama tüüpi õhusõidukit esindaval lennutreeningseadmel (FSTD) või neid kombineerituna kasutades.

b) Sellise taotleja puhul, kellel on mitu ühe kolbmootoriga kopterite tüübipädevusmärget, võib kõiki vastavaid tüübipädevusmärkeid pikendada, kui ta sooritavad alapunkti a alapunkti 1 alapunkti ii kohase lennuoskuse tasemekontrolli või läbib alapunkti a alapunkti 2 alapunkti ii alapunkti B kohase täienduskoolituse ainult ühe asjaomase kopteritüübi kohta, tingimusel et ta on pädevusmärke kehtivusajal lennanud iga asjaomaste kopteritüübi kaptenina:

1) vähemalt kaks tundi, kui ta on sooritanud alapunkti a alapunkti 1 alapunkti ii kohase lennuoskuse tasemekontrolli;

2) vähemalt kuus tundi, kui ta on läbinud alapunkti a alapunkti 2 alapunkti ii alapunkti B kohase täienduskoolituse.

Lennuoskuse tasemekontroll või täienduskoolitus (vastavalt vajadusele) tuleb iga kord läbida erineval kopteritüübil. Kõigi käesoleva alapunkti kohaselt pikendatud tüübipädevusmärgete uus kehtivusaeg algab samaaegselt selle tüübipädevusmärke kehtivusajaga, mille pikendamiseks lennuoskuse tasemekontroll või täienduskoolitus läbiti.

c) Sellise taotleja puhul, kellel on mitu ühe turbiinmootori ja kuni 3 175 kg maksimaalse sertifitseeritud stardimassiga kopteri tüübipädevusmärget, võib kõiki vastavaid tüübipädevusmärkeid pikendada, kui ta sooritab alapunkti a alapunkti 1 alapunkti ii kohase lennuoskuse tasemekontrolli või läbib alapunkti a alapunkti 2 alapunkti ii alapunkti B kohase täienduskoolituse ainult ühe asjaomase kopteritüübi kohta, tingimusel et ta on teinud kõike järgmist:

1) lennanud kaptenina kopteritel 300 lennutundi,

2) lennanud 15 tundi igale tüübipädevusmärkele vastaval kopteritüübil;

3) lennanud kaptenina kõigil muudel asjaomastel kopteritüüpidel vastava tüübipädevusmärke kehtivusaja jooksul:

i) vähemalt kaks tundi, kui ta on sooritanud alapunkti a alapunkti 1 alapunkti ii kohase lennuoskuse tasemekontrolli;

ii) vähemalt kuus tundi, kui ta on läbinud alapunkti a alapunkti 2 alapunkti ii alapunkti B kohase täienduskoolituse.

Lennuoskuse tasemekontroll tuleb iga kord sooritada erineval kopteritüübil. Kõigi käesoleva alapunkti kohaselt pikendatud tüübipädevusmärgete uus kehtivusaeg algab samaaegselt selle tüübipädevusmärke kehtivusajaga, mille pikendamiseks lennuoskuse tasemekontroll või täienduskoolitus läbiti.

d) Sellise taotleja puhul, kes on edukalt sooritanud täiendava tüübipädevusmärke saamiseks vajaliku lennueksami või tüübipädevusmärke taastamiseks vajaliku lennuoskuse tasemekontrolli, pikendatakse vastavaid juba olemasolevaid tüübipädevusmärkeid kategooriate kaupa, nagu on kindlaks määratud alapunktides b ja c.

Kõigi käesoleva alapunkti kohaselt pikendatud tüübipädevusmärgete uus kehtivusaeg algab samaaegselt selle tüübipädevusmärke kehtivusajaga, mille pikendamiseks lennuoskuse tasemekontroll või täienduskoolitus läbiti.

e) Kui taotlejal on kopteri instrumentaallennupädevusmärge, võib selle pikendamise ühendada tüübipädevusmärke pikendamiseks nõutava lennuoskuse tasemekontrolliga.

f) Taotleja, kes ei ole enne tüübipädevusmärke kehtivuse lõppkuupäeva lennuoskuse tasemekontrolli kõiki osi edukalt sooritanud, ei tohi kuni lennuoskuse tasemekontrolli eduka sooritamiseni sellest pädevusmärkest tulenevaid õigusi kasutada. Alapunktide b ja c puhul ei tohi taotleja kasutada mitte ühestki tüübipädevusmärkest tulenevaid õigusi.“;

33) punkti FCL.810 alapunkti a alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) Kui taotlejal on nii ühe kolbmootoriga lennukite klassi maismaapädevusmärge kui ka fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite pädevusmärge, võib pikendada mõlemat pädevusmärget, kui ta täidab alapunkti 1 nõuded ühes neist klassidest või kombineerituna mõlemas klassis.“;

34) punkti FCL.815 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Mäelennupädevusmärkest tulenevate õiguste kasutamiseks peab pädevusmärke omanik olema viimase kahe aasta jooksul täitnud ühe järgmistest tingimustest:

1) olema sooritanud vähemalt kuus maandumist pinnale, mille puhul on nõutav mäelennupädevus;

2) olema sooritanud lennuoskuse tasemekontrolli, mis vastab alapunkti c nõuetele. Lennuoskuse tasemekontrolli sooritamise kohta tehakse kontrollpiloodi allkirjaga märge piloodi lennupäevikusse.“;

b) alapunktid e ja f jäetakse välja;

35) punkti FCL.820 alapunkti b muudetakse järgmiselt:

a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Alapunktis a sätestatud katselennupädevuse nõue kehtib üksnes katselendudele, mis tehakse:“;

b) alapunkti 2 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) CS-23 standarditele või samaväärsetele lennukõlblikkusnõuetele, välja arvatud lennukid, mille maksimaalne stardimass on kuni 2 000 kg.“;

36) punkti FCL.835 alapunkti a alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) Instrumentaallennu algpädevusmärke (BIR) omanikul on õigus sooritada instrumentaallennureeglite kohaseid lende ühepiloodilennukitel, mille kohta talle on välja antud klassipädevusmärge, v.a

i) kõrgtehnilised lennukid;

ii) lennukivariandid, mille kasutamissobivuse andmetes on märgitud, et nende puhul on nõutav instrumentaallennupädevusmärge.“;

37) punkti FCL.915 alapunkti b muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Lisanõuded instruktoritele, kes annavad lennuõpet õhusõidukitel.“;

b) alapunkti 3 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) sooritanud asjaomasesse klassi või tüüpi kuuluva õhusõiduki puhul asjakohase instruktorikategooria atesteerimise;“;

c) alapunkt 4 asendatakse järgmisega:

„(4) omama lennuõppeks kasutatava õhusõiduki kaptenina piloteerimise õigust ning“;

d) lisatakse alapunkt 5:

„5) andes lennuõpet sellisel ühe kolbmootoriga lennukite klassi kuuluval õhusõidukivariandil, millel on käesoleva määruse artikli 2 punktis 8c osutatud muud tüüpi mootor, olema täitnud ühe järgmistest tingimustest:

i) lennanud sellel variandil piloodina vähemalt viis lennutundi;

ii) läbinud asjaomasel variandil vastava instruktorikategooria atesteerimise.“;

38) punkti FCL.930 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Instruktoritunnistuse taotleja peab olema läbinud teoreetiliste teadmiste ja lennuõppe kursuse sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis.“;

39) punkt FCL.945 asendatakse järgmisega:

„FCL.945 Kontrollpiloodi kohustused

Pärast õppelendu, mis sooritatakse ühe kolbmootoriga lennuki või fikseeritud jõuallikaga motopurilennuki pädevusmärke pikendamiseks vastavalt punkti FCL.740.A alapunkti b alapunkti 1 alapunkti ii alapunktile C või ühe mootoriga kopteri tüübipädevusmärke pikendamiseks vastavalt punkti FCL.740.H alapunkti a alapunkti 2 alapunkti ii alapunktile B, märgib kontrollpiloot juhul, kui kõik teised punkti FCL.740.A alapunkti b alapunkti 1 alapunkti ii või punkti FCL.740.H alapunkti a alapunkti 2 alapunkti ii kohased pikendamiskriteeriumid (vastavalt asjaoludele) on täidetud, taotleja loale pädevusmärke kehtivuse uue kuupäeva, kui asjaomaste taotleja loa eest vastutav pädev asutus on teda selleks konkreetselt volitanud.“;

40) punkti FCL.915.FI alapunkti b muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti 2 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„omama vähemalt lennuki erapiloodi luba või teise piloodi luba koos punkti FCL.405.A alapunkti b alapunkti 1 kohaste erapiloodiloa lisaõigustega ning vastama järgmistele tingimustele:“;

ii) alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) olema sooritanud ametipiloodi loa saamiseks nõutava teooriaeksami, mis võib olla sooritatud ametipiloodi loa saamiseks nõutavat teoreetilist kursust lõpetamata ja mis sel juhul ei kehti seoses järgnevaga, v.a need lennukite lennuinstruktorid, kes annavad lennuõpet vaid kerglennukipiloodi loa taotlejatele:

A) ametipiloodi loa väljaandmine;

B) ametipiloodi loa teoreetiliste teadmiste nõuete arvestamine vastavalt punktile FCL.035 ja 1. liitele;“;

b) alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) olema lennanud vähemalt 30 tundi lennukite lennuinstruktori koolituseks kasutataval lennukiklassil või -tüübil, sealhulgas vähemalt viis tundi punkti FCL.930.FI alapunktis a sätestatud sisseastumiseelsele lennukatsele eelnenud kuue kuu jooksul;“;

41) punkti FCL.930.FI alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Lennuinstruktori tunnistuse taotleja peab olema kuue kuu jooksul enne kursuse algust sooritanud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis punkti FCL.905.FI alapunkti j kohase kvalifikatsiooniga lennuinstruktori jaoks mõeldud spetsiaalse sisseastumiseelse lennukatse, kus hinnatakse kursusel osalemise suutlikkust. Sisseastumiseelne lennukatse põhineb 9. liite kohasel klassi- ja tüübipädevuste lennuoskuse tasemekontrollil.“;

42) punkti FCL.940.FI muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a alapunkti 1 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) olema läbinud sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või pädeva asutuse juures instruktori täienduskoolituse;“;

b) alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) *Taastamine*.

Lennuinstruktori tunnistuse aegumise korral peab lennuinstruktori tunnistuse taotleja taastamistaotluse esitamisele eelneva 12 kuu jooksul läbima instruktori täienduskoolituse sertifitseeritud koolitusorganisatsioonis või pädeva asutuse juures ning läbima punkti FCL.935 kohase atesteerimise.“;

43) punkti FCL.905.TRI alapunkti a alapunkti 2 alapunkt ii asendatakse järgmisega:

„ii) ta on läbi viinud tüübipädevuse instruktori koolituskursuse vastavas osas ette nähtud lennuõppe vastavalt punkti FCL.930.TRI alapunkti ab alapunktile 3 ja sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni juhataja on kinnitanud tema soorituse sobivust;";

44) punkti FCL.910.TRI muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a alapunktid 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1) järelevalvealused liinilennud, kui tüübipädevuse instruktori koolituskursus sisaldas punkti FCL.930.TRI alapunkti ab alapunktis 4 kindlaksmääratud koolitust;

2) maandumiskoolitus, kui tüübipädevuse instruktori koolituskursus sisaldas punkti FCL.930.TRI alapunkti ab alapunktis 4 kindlaksmääratud koolitust, või";

b) alapunkti b alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„Tüübipädevusinstruktori õigusi laiendatakse teistele õhusõidukivariantidele, kui see on nende teiste variantide puhul kooskõlas punktis FCL.710 kohaldatavate nõuetega ja vajaduse korral määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kindlaks määratud kasutamissobivuse andmetes kindlaks määratud elementidega.";

c) alapunkti c alapunkti 1 alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„Tüübipädevusinstruktori õigusi laiendatakse teistele õhusõidukivariantidele, kui see on nende teiste variantide puhul kooskõlas punktis FCL.710 kohaldatavate nõuetega ja vajaduse korral määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kindlaks määratud kasutamissobivuse andmetes määratletud elementidega.";

45) punkti FCL.930.TRI muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Tüübipädevusinstruktori koolituskursus viiakse läbi:

1) mitmepiloodilendude puhul lennu täisimitaatoril (FFS) või lennutreeningseadme(te) (FSTD) ja lennu täisimitaatori kombinatsioonil;

2) ühepiloodilendude ja kopterite puhul ühel järgmistest:

i) vabal ja juurdepääsetaval lennu täisimitaatoril (FFS) või sellisel FFSi ja lennutreeningseadme(te) (FSTD) kombinatsioonil;

ii) lennutreeningseadme(te) (FSTD) ja õhusõiduki kombinatsioonil, kui lennu täisimitaator (FFS) ei ole vaba või juurdepääsetav;

iii) lennukil, kui lennutreeningseade (FSTD) ei ole vaba või juurdepääsetav.";

b) lisatakse alapunktid aa ja ab:

„aa) Erandina alapunktist a võib tüübipädevuse instruktori koolituskursuse läbiviimisel kohaldada järgmist:

1) mittekeerukate kopterite puhul võib lennutreeningseadet/lennutreeningseadmeid (FSTD) ja õhusõidukit kombineerida ka siis, kui lennu täisimitaator (FFS) on vaba ja juurdepääsetav;

2) 9. liite A jao punktis 1e osutatud õhusõidukite puhul võib tüübipädevuse instruktori koolituskursuse läbi viia vastavalt punkti FCL.930.TRI alapunkti a alapunkti 2 alapunktile i, ii või iii, olenemata sellest, kas lennu täisimitaator (FFS) või lennutreeningseade (FSTD) on vaba ja juurdepääsetav või mitte.

ab) Tüübipädevusinstruktori koolituskursus peab sisaldama järgmist:

1) 25 tundi õpetamist ja õppimist;

2) kümme tundi tehnilist koolitust, sealhulgas tehniliste teadmiste kordamist, tunnikavade koostamist ning klassiruumi-/imitaatorõppe oskuste arendamist;

3) ühe mootoriga õhusõidukite puhul viis tundi lennuõpet vastaval õhusõidukil või seda esindaval lennutreeningseadmel (FSTD) ning mitmepiloodiõhusõiduki puhul kümme tundi õhusõidukil või seda esindaval lennutreeningseadmel (FSTD);

4) kui taotletakse järelevalvealuse liinilennu või stardi- ja maandumisega seotud koolituste korraldamise õigusi, tuleb läbida järgmine koolitus (vastavalt vajadusele):

i) vastavate õigustega seotud täiendav erikoolitus lennutreeningseadmel (FSTD), mis stardi- ja maandumisega seotud koolituse korral peab hõlmama õhusõidukiga seotud hädaolukordade protseduuride koolitust;

ii) alapunkti 4 alapunkti i kohase erikoolituse käigus omandatud teadmiste kinnistamine, mille käigus taotleja viib õhusõidukil läbi järelevalvealuse liinilennu või stardi ja maandumisega seotud koolituse (vastavalt vajadusele) sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni poolt selleks määratud tüübipädevusinstruktori järelevalve all.“;

46) punkti FCL.905.CRI alapunkti a alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) lennukite pukseerimis- või vigurlennupädevuses, kui klassipädevusinstruktoril on vastav pädevus ja ta on punkti FCL.905.FI alapunkti j kohase kvalifikatsiooniga lennuinstruktorile tõendanud suutlikkust anda selle pädevuse jaoks nõutavat õpet;“;

47) punkti FCL.905.IRI alapunkti b alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) Instrumentaallennupädevuse instruktoril, kellel juba on lennuki liinipilootide või lennuki instrumentaallennupädevusega ametipilootide integreeritud koolituskursustel õpetamise kvalifikatsioon, võib punkti FCL.905.IRI alapunkti b alapunkti 2 nõuded asendada punkti FCL.905.FI alapunkti k alapunktis 3 sätestatud koolituskursuse läbimisega.“;

48) punkti FCL.930.IRI alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Lennuinstruktoriks peab olema punkti FCL.905.FI alapunkti j kohase kvalifikatsiooniga lennuinstruktor.“;

49) punkti FCL.910.SFI teise lõigu sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Kui määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohaselt kehtestatud käitussobivuse andmetes ei ole kindlaks määratud teisiti, peavad lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktorid oma õiguste laiendamiseks sama õhusõidukiliigi muid tüüpe esindavatele lennutreeningseadmetele (FSTD) vastama järgmistele nõuetele:“;

50) punkti FCL.930.SFI alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Kui lennutreeningseadme tüübipädevuse instruktori tunnistuse taotleja:

1) omab vastava tüübi pädevuse instruktori tunnistust, arvestatakse alapunkti a nõuded täielikult täidetuks;

2) omab või on omanud instruktoritunnistust, arvestatakse alapunkti a alapunkti 3 nõuded täielikult täidetuks.“;

51) 1. liidet muudetakse järgmiselt.

a) punktid 1.3 ja 1.4 asendatakse järgmisega:

„1.3. Erapiloodiloa väljaandmisel loetakse sama õhusõidukiliigi kergõhusõidukipiloodi loa omanikul teooriaõppe ja teooriaeksami nõuded täielikult täidetuks. Samamoodi arvestatakse nõuete täitmist erapiloodiloa taotleja puhul, kes on varem edukalt sooritanud teooriaeksami kergõhusõidukipiloodi loa saamiseks samas õhusõidukiliigis, kui asjaomane teooriaeksam jääb punkti FCL.025 alapunktis c märgitud kehtivusaja piiresse.

1.4. Erandina alapunktist 1.2 peab taotleja, kellele on rakendusmääruse (EL) 2018/1976 III lisa (SFCL-osa) kohaselt välja antud purilennukipiloodi luba koos fikseeritud jõuallikaga motopurilennuki juhtimise õigusega, tõendama kerglennukipiloodi loa saamiseks piisavate teoreetiliste teadmiste olemasolu ühe kolbmootoriga maalennukite klassi kohta vastavalt punkti FCL.135.A alapunkti a alapunktile 2.“;

b) punkt 2.2 asendatakse järgmisega:

„2.2. Taotleja peab asjaomase õhusõidukiliigi kohta sooritama käesolevas lisas (FCL-osa) kindlaks määratud teooriaeksamid järgmistes valdkondades:

021 – üldteadmised õhusõidukitest: konstruktsioon ja süsteemid, elektrisüsteemid, jõuseadmed ja avariivarustus;

022 – üldteadmised õhusõidukitest: lennuinstrumendid;

032/034 – vastavalt vajadusele lennuki või kopteri suutlikkusnäitajad;

070 – käitamisprotseduurid;

081/082 – vastavalt vajadusele lennuki või kopteri aerodünaamika alused.“;

c) punkt 2.4 asendatakse järgmisega:

„2.4. Ametipiloodiloa taotlejal, kes on samas õhusõidukiliigis sooritanud instrumentaallennupädevusmärke saamiseks nõutavad teooriaeksamid, loetakse täidetuks sidesüsteemialaste teoreetiliste teadmiste nõuded.“;

d) punkt 3.2 asendatakse järgmisega:

„3.2. Taotleja peab asjaomase õhusõidukiliigi kohta sooritama käesolevas lisas (FCL-osa) sätestatud teooriaeksamid järgmistes valdkondades:

021 – üldteadmised õhusõidukitest: konstruktsioon ja süsteemid, elektrisüsteemid, jõuseadmed ja avariivarustus;

022 – üldteadmised õhusõidukitest: lennuinstrumendid;

032/034 – vastavalt vajadusele lennuki või kopteri suutlikkusnäitajad;

070 – käitamisprotseduurid

081/082 – vastavalt vajadusele lennuki või kopteri aerodünaamika alused.“;

52) 4. liite B jao punkti 5 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. osa punktis c ja punkti e alapunktis iv, 3. osa alapunktis g ning 5. ja 6. osas nimetatud toimingud võib olla sooritatud II taseme lennuimitaatoril (FNTP II)või lennu täisimitaatoril (FFS). Kontrollpiloot võib otsustada 6. osa punktis d osutatud toimingud jätta sooritamata.“;

b) tabelit muudetakse järgmiselt:

i) 3. osa muudetakse järgmiselt:

— rida g asendatakse järgmisega:

„g	Teekonnajoonel püsimine ja asukoha määramine (NDB, VOR või teekond eri punktide vahel), navigatsiooniseadmete tunnistamine (instrumentaallennul)“;

— lisatakse rida h:

„h	Marsruudi valik varulennuväljale suundumiseks (visuaallennul)“;

ii) 6. osa rida d asendatakse järgmisega:

„d	Mootori seiskamine ja taaskäivitamine (kui kontrollpiloot on selle valinud)“;

53) 8. liidet muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„8. liide

Klassi- või tüübipädevuse lennuoskuse tasemekontrolli instrumentaallennupädevuse osa ristarvestamine või tõenduspõhise koolituse praktiline hindamine“;

b) A osa tabeli esimene ja teine rida asendatakse järgmisega:

„Kui viiakse läbi instrumentaallennupädevust sisaldav lennueksam või lennuoskuse tasemekontroll või tõenduspõhise koolituse praktiline hindamine ja kui omanikel on kehtiv:	Lennuoskuse tasemekontrollis arvestatakse järgmisi instrumentaallennupädevuse osi:
mitmepiloodilennuki tüübipädevusmärge; kõrgtehnilise keeruka ühepiloodilennuki tüübipädevusmärge	ühe mootoriga lennuki klassipädevusmärge (*) ja ühe mootoriga lennuki tüübipädevusmärge (*) ja mitme mootoriga ühepiloodilennuki klassi- või tüübipädevusmärge, välja arvatud kõrgtehnilise keeruka lennuki tüübipädevusmärked, 9. liite punkti B.5 puhul arvestatakse üksnes lennuoskuse tasemekontrolli osa 3B (*)“;

54) 9. liidet muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„9. liide

Teise piloodi loa, liinipiloodiloa ning tüübi- ja klassipädevuste koolitus, lennueksam ja lennuoskuse tasemekontroll ning instrumentaallennu algpädevuse ja instrumentaallennupädevuse lennuoskuse tasemekontroll“;

b) A jagu muudetakse järgmiselt:

1) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Lennueksamil osaleda soovijad peavad olema läbinud eksamil kasutatava õhusõidukiklassi või -tüübi kohta lennuõppe.“;

2) lisatakse punktid 1a–1f:

„1a. Lisaks käesoleva jao punktide 1b ja 1c kohasele koolitusele lennu täisimitaatoril (FFS) tuleb stardi- ja maandumiskoolitus ühepiloodi- või mitmepiloodilendudel käitataval ühepiloodisõidukil või mitmepiloodiõhusõidukil (vastavalt asjaoludele) läbida kooskõlas käesoleva jao punktiga 17, välja arvatud juhul, kui koolitus on läbitud vastavalt punktile FCL.730.A või kui tegemist on teise piloodi vahetuspiloodi koolitusega vastavalt käesoleva liite B jao punkti 6 alapunktile i.

1b. Mitmepiloodiõhusõiduki ja vertikaalstardiga õhusõiduki tüübipädevuskoolitus viiakse läbi lennu täisimitaatoril (FFS) või lennutreeningseadme(te) (FSTD) ja FFSi kombinatsioonil. Mitmepiloodiõhusõiduki ja vertikaalstardiga õhusõiduki tüübipädevusmärgete ning liinipiloodiloa ja teise piloodi loa saamiseks nõutavad lennueksamid või lennuoskuse tasemekontrollid viiakse võimaluse korral läbi lennuimitaatoril (FFS).

1c. Ühepiloodilennukite ja kopterite klassi- või tüübipädevusmärgete koolitus, lennueksam või lennuoskuse tasemekontroll viiakse läbi ühel järgmistest:

a) vabal ja juurdepääsetaval lennu täisimitaatoril (FFS) või sellise FFSi ja lennutreeningseadme(te) (FSTD) kombinatsioonil;

b) lennutreeningseadme(te) (FSTD) ja õhusõiduki kombinatsioonil, kui lennu täisimitaator (FFS) ei ole vaba või juurdepääsetav;

c) lennukil, kui lennutreeningseade (FSTD) ei ole vaba või juurdepääsetav.

1d. Erandina punktist 1c võib mittekeerukate ühepiloodilennukite ja mittekeerukate kopterite klassi- või tüübipädevusmärgete koolitust, lennueksamit või lennuoskuse tasemekontrolli läbi viia lennutreeningseadme(te) (FSTD) ja õhusõiduki kombinatsioonil ka siis, kui lennu täisimitaator (FFS) on vaba ja juurdepääsetav.

1e. Erandina punktist 1c võib punkti 1c alapunktide a, b või c kohast koolitust, lennueksamit või lennuoskuse tasemekontrolli järgmiste õhusõidukite puhul läbi viia olenemata sellest, kas lennu täisimitaator (FFS) või lennutreeningseade (FSTD) on vaba ja juurdepääsetav või mitte:

a) mittekeerukad mittekõrgtehnilised ühepiloodilennukid;

b) fikseeritud jõuallikaga motopurilennukid;

c) mittekeerukad kopterid kuni viie lubatud istekohaga.

1f. Kui koolitamisel, eksamineerimisel või kontrollimisel kasutatakse lennutreeningseadmeid (FSTD), lähtutakse nende sobivuse kontrollimisel dokumentide „Funktsionaalsete ja subjektiivsete katsete tabel“ ning „FSTD valideerimiskatsete tabel“ kehtivast versioonist, mis on esitatud kasutatava treeningseadme puhul kohaldatavas peamises alusdokumendis. Arvesse võetakse kõiki asjaomase seadme kvalifikatsioonisertifikaadil märgitud piiranguid.“;

3) punktile 13 eelnev pealkiri asendatakse järgmisega:

„MITMEPILOODIÕHUSÕIDUKITE, MITMEPILOODILENNUL KASUTATAVATE ÜHEPILOODIÕHUSÕIDUKITE TÜÜBIPÄDEVUSTE, TEISE PILOODI LOA JA LIINIPILOODILOAGA SEOTUD KOOLITUSE; LENNUEKSAMI JA LENNUOSKUSE TASEMEKONTROLLI ERINÕUDED“;

4) punkti 17 muudetakse järgmiselt:

i) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui tüübipädevuskursus sisaldas vähem kui kaks tundi lennutreeningut õhusõidukil, peab taotleja enne või pärast lennueksamit läbima lennutreeningu õhusõidukil.“;

ii) teise lõigu sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Heakskiidetud lennutreening hõlmab stardi- ja maandumismanöövreid ning selle viib läbi kvalifitseeritud instruktor, kelle tegevuse eest vastutab:“;

c) B jagu muudetakse järgmiselt:

1) punkti 5 muudetakse järgmiselt:

i) alapunktid g, h ja i ja j asendatakse järgmisega:

„g) Klassi- või tüübipädevusmärkega kaasnevate õiguste kasutamiseks mitmepiloodilendudel vastavalt punkti FCL.725 alapunktile d või alapunktile da peavad piloodid, kellel juba on vastava lennukiklassi või -tüübi ühepiloodilendude õigused, tegema järgmist:

1) läbima punkti FCL.725 alapunkti d alapunkti 1 alapunkti i kohases organisatsioonis siduskoolituse, mis hõlmab manöövreid ja protseduure, sealhulgas lennumeeskonna koostööd, ning 7. osa ülesanded, kasutades ohu- ja veahaldust (TEM), meeskonnatöö korraldamist (CRM) ja inimtegureid;

2) läbivad mitmepiloodilendude lennuoskuse tasemekontrollid.

h) Tüübipädevusmärkega kaasnevate õiguste kasutamiseks ühepiloodilendudel vastavalt punkti FCL.725 alapunktile d peavad piloodid, kellel juba on vastava lennukitüübi mitmepiloodilendude õigused, läbima punkti FCL.725 alapunkti d alapunkti 1 alapunkti i kohases organisatsioonis koolituse ning kontrolli, mis hõlmab järgmisi täiendavaid ühepiloodilennu lisamanöövreid ja -protseduure:

i) ühe mootoriga lennukite puhul punktides 1.6, 4.5, 4.6 ja 5.2 nimetatud manöövrid ja protseduurid ning vajaduse korral üks 3B osas nimetatud lähenemisprotseduur;

ii) mitme mootoriga lennukite puhul punktis 1.6 ja 6. osas nimetatud manöövrid ja protseduurid ning vajaduse korral üks 3B osas nimetatud lähenemisprotseduur.

i) Piloodid, kes vastavalt alapunktidele g ja h saavad kasutada klassi- või tüübipädevusmärkega antud õigusi nii ühe- kui ka mitmepiloodilendudel, võivad säilitada mõlema kasutusviisiga seotud õigused, kui nad läbivad ühe järgmistest:

i) kaks lennuoskuse tasemekontrolli, sealhulgas üks ühepiloodilennul ja teine mitmepiloodilennul;

ii) ühepiloodilendude puhul lisaks alapunkti h alapunktis i või alapunktis ii osutatud harjutustele (vastavalt asjaoludele) ka mitmepiloodilendude lennuoskuse tasemekontroll.

Ühepiloodilendude puhul peavad klassipädevusmärgete pikendamiseks või taastamiseks tehtavad lennuoskuse tasemekontrollid alati hõlmama alapunkti h alapunktis i või alapunktis ii (vastavalt vajadusele) osutatud harjutusi.

j) Selleks et eemaldada ühepiloodilennukite tüübipädevusmärkest punkti FCL.725 alapunkti d alapunkti 2 kohane mitmepiloodilendude piirang, peavad piloodid täitma alapunkti h nõuded.“;

ii) alapunkti l esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„PBN-õiguste saamiseks või säilitamiseks peab üks lähenemine olema RNP APCH protseduur. Kui RNP APCH protseduur ei ole võimalik, tehakse seda nõuetekohaselt varustatud lennutreeningseadmel (FSTD).

Erandina esimesest lõigust ei tohi lennuoskuse tasemekontroll hõlmata RNP APCH harjutusi, kui PBN-õiguste pikendamiseks sooritatakse lennuoskuse tasemekontroll õhusõidukil või seda õhusõidukit esindaval lennutreeningseadmel (FSTD), millel puudub RNP APCH manöövrite jaoks vajalik varustus. Sel juhul ei hõlma piloodi PBN-õigused nõutava navigatsioonitäpsusega lähenemise (RNP APCH) õigusi. Piirang tühistatakse, kui piloot on sooritanud vastava klassi või tüübi õhusõidukil RNP APCH harjutust hõlmava lennuoskuse tasemekontrolli.“;

2) punkti 6 muudetakse järgmiselt:

i) alapunkt h asendatakse järgmisega:

„h) Selleks et eemaldada kõrgtehniliste keerukate ühepiloodilennukite tüübipädevusmärkest punkti FCL.725 alapunkti d alapunkti 2 kohane mitmepiloodilendude piirang, peavad piloodid sooritama punktides 2.5, 3.8.3.4, 4.4 ja 5.5 nimetatud manöövrid/protseduurid ning vähemalt ühe punktis 3.4 nimetatud manöövri/protseduuri ühepiloodilennul.“;

ii) alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) Punkti FCL.720.A alapunkti c kohaselt välja antud piiratud tüübipädevusmärke taotlejad ja omanikud peavad läbima käesoleva liite kohase koolituse, lennueksamid ja lennuoskuse tasemekontrollid. Lennueksami või lennuoskuse tasemekontrolli ajal peavad nad sooritama jälgiva piloodina vähemalt maandumismanöövrid (välja arvatud juhul, kui nad läbivad lennueksami vastavalt punkti FCL.720.A alapunkti c alapunktile 3), kuid nad ei pea tegema järgmist:

i) stardimanöövrid;

ii) maandumismanöövrid lennukit piloteeriva piloodi rollis.“;

iii) alapunkti j esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„PBN-õiguste saamiseks või säilitamiseks peab üks lähenemine olema RNP APCH protseduur. Kui RNP APCH protseduur ei ole võimalik, tehakse seda nõuetekohaselt varustatud lennutreeningseadmel (FSTD).

Erandina esimesest lõigust ei tohi lennuoskuse tasemekontroll hõlmata RNP APCH harjutusi, kui PBN-õiguste pikendamiseks sooritatakse lennuoskuse tasemekontroll õhusõidukil või seda õhusõidukit esindaval lennutreeningseadmel (FSTD), millel puudub RNP APCH manöövrite jaoks vajalik varustus. Sel juhul ei hõlma piloodi PBN-õigused nõutava navigatsioonitäpsusega lähenemise (RNP APCH) õigusi. Piirang tühistatakse, kui piloot on sooritanud vastava klassi või tüübi õhusõidukil RNP APCH harjutust hõlmava lennuoskuse tasemekontrolli.“;

d) C jagu muudetakse järgmiselt:

1) punkti 12 järel esitatud tabelit muudetakse järgmiselt:

i) harjutust 2.6.1 käsitlev rida asendatakse järgmisega:

„2.6.1.	Ühe mootoriga kopterite puhul: — autorotatsiooniga maandumine või — võimsuse taastamine, tingimusel et taotleja on eelmisel aastal läbinud koolituse, mis hõlmas autorotatsiooniga maandumist, ning et selle kohta on tehtud instruktori allkirjaga märge taotleja lennupäevikusse. Mitme mootoriga kopterite puhul: võimsuse taastamine.	P	——>		M“;	

ii) harjutusi 5.4.1 ja 5.4.2 käsitlevad read asendatakse järgmisega:

„5.4.1.	Käsitsijuhtimine, ilma direktorsüsteemita Märkus: Vastavalt õhusõiduki lennukäsiraamatule (AFM) võib RNP APCH protseduuridel olla vaja kasutada autopilooti või direktorsüsteemi. Käsitsi tehtavate protseduuride valimisel võetakse arvesse selliseid piiranguid (nt tuleb õhusõiduki lennukäsiraamatu sellise piirangu korral valida punkti 5.4.1 puhul ILS).	P*	——>*		M* (välja arvatud juhul, kui harjutus 5.4.2 on sooritatud)	

5.4.2.	Käsitsijuhtimine, koos direktorsüsteemiga	P*	——>*		M* (välja arvatud juhul, kui harjutus 5.4.1 on sooritatud)“;	

2) punkt 13 asendatakse järgmisega:

„13. Punkti FCL.725 alapunkti d kohasest tüübipädevusmärkest tulenevate õiguste kasutamiseks peavad ühepiloodikopteri tüübipädevusmärke väljaandmise, pikendamise või taastamise taotlejad:

a) ühepiloodilennu õiguste puhul sooritama lennueksami või lennuoskuse tasemekontrolli ühepiloodilennul;

b) mitmepiloodilennu õiguste puhul sooritama lennueksami või lennuoskuse tasemekontrolli mitmepiloodilennul;

c) nii ühe- kui ka mitmepiloodilennu õiguste puhul sooritama lennueksami või lennuoskuse tasemekontrolli mitmepiloodilennul ning lisaks sellele ühepiloodilennul järgmised manöövrid ja protseduurid:

1) ühe mootoriga kopterite puhul: 2.1 (õhkutõus) ning 2.6 ja 2.6.1 (autorotatsiooniga laskumine ja autorotatsiooniga maandumine);

2) mitme mootoriga kopterite puhul: 2.1 (õhkutõus) ning 2.4 ja 2.4.1 (mootoririkked vahetult enne ja vahetult pärast stardi otsusepunkti);

3) instrumentaallennupädevuse õiguste puhul lisaks alapunktile 1 või 2 (vastavalt vajadusele) üks 5. osas sätestatud lähenemine, välja arvatud juhul, kui on täidetud 8. liite kriteeriumid;

d) selleks et eemaldada ühepiloodikopteri tüübipädevusmärkest punkti FCL.725 alapunkti d alapunkti 2 kohane mitmepiloodilendude piirang, sooritama lennuoskuse tasemekontrolli, mis hõlmab alapunkti c alapunktis 1 või alapunkti c alapunktis 2 osutatud manöövreid ja protseduure (vastavalt vajadusele).“

II LISA

Määruse (EL) nr 1178/2011 IV lisa (MED-osa) muudatused

IV lisa muudetakse järgmiselt:

1) punktis MED.A.010 lisatakse mõiste „ohutu värvitaju“ järele järgmine mõiste:

„— „kopteri kiirabilennud (HEMS)“ – kopteri kiirabilennud, nagu on määratletud määruse (EL) nr 965/2012 I lisa punktis 61;“;

2) punkti MED.A.040 alapunkti c alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) Klassi 1 ja klassi 2 tervisetõendi kehtivust pikendab või selle taastab lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst. Kui taotleja on saanud 60-aastaseks ja teeb ühepiloodikopteri kiirabilende, pikendab klassi 1 tervisetõendi kehtivust või taastab selle üldjuhul lennundusmeditsiinikeskus või kui pädeva asutus nii otsustab, siis pädeva asutuse määratud kogenud lennundusarst.“;

3) punktile MED.B.005 lisatakse kolmas lõik:

„Lennundusarst võtab läbivaatusel nõuetekohaselt arvesse vananemise kahjulikku mõju organismi funktsioonidele.“;

4) punkti MED.B.010 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a alapunktid 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3) Klassi 1 tervisetõendi jaoks tehakse südame-veresoonkonna ulatuslik kontroll tervisetõendi kehtivuse pikendamisele või taastamisele eelneval esimesel läbivaatusel pärast tõendiomaniku 65-aastaseks saamist ning pärast seda iga nelja aasta järel. Ühepiloodikopteri kiirabilende tegev taotleja peab tervisetõendi kehtivuse pikendamisele või taastamisele eelneval esimesel läbivaatusel pärast tõendiomaniku 60-aastaseks saamist läbima südame-veresoonkonna ulatusliku kontrolli, mida edaspidi korratakse vastavalt südame-veresoonkonnaga seotud riskitegurite hindamise tulemustele.

4) Klassi 1 tervisetõendi jaoks nõutakse tervisetõendi esmasele väljaandmisele eelneval läbivaatusel ja esimesel läbivaatusel pärast tõendiomaniku 40-aastaseks saamist seerumi lipiidisisalduse (sh kolesterooli fraktsioonide) analüüsi.“;

b) alapunktile b lisatakse alapunkt 5:

„5) Klassi 1 ja klassi 2 tervisetõendi saamiseks peab tõendiomanik esimesel läbivaatusel pärast 40-aastaseks saamist ning seejärel korrapäraste ajavahemike järel läbima südame-veresoonkonnaga seotud riskitegurite hindamise.“;

5) punkti MED.B.015 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Klassi 1 tervisetõendi saamiseks peab taotleja tervisetõendi esmasel väljaandmisel ja kliinilistel näidustustel läbima kopsude funktsionaalsed uuringud.“;

b) lisatakse alapunkt ba:

„ba) Ühepiloodikopteri kiirabilende tegev klassi 1 tervisetõendi omanik peab tervisetõendi kehtivuse pikendamisele või taastamisele eelneval esimesel läbivaatusel pärast tõendiomaniku 60-aastaseks saamist läbima kopsude funktsionaalsed uuringud ja obstruktiivse uneapnoe (OSA) uuringu.“;

c) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Klassi 2 tervisetõendi saamiseks peab taotleja kliinilistel või epidemioloogilistel näidustustel läbima kopsude morfoloogilised ja funktsionaalsed uuringud.“;

6) punkti MED.B.070 alapunkti a alapunktile 1 lisatakse alapunkt iii:

„iii) ühepiloodikopteri kiirabilende tegev tervisetõendi omanik peab tervisetõendi kehtivuse pikendamisele või taastamisele eelneval esimesel läbivaatusel pärast tõendiomaniku 60-aastaseks saamist ja seejärel igal aastal läbima põhjaliku silmade kontrolli.“;

7) punkti MED.B.075 alapunkti b alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) Tervisetõendi esmaseks väljaandmiseks tehakse taotlejale Ishihara test. Ühepiloodikopteri kiirabilende tegev klassi 1 tervisetõendi omanik peab tervisetõendi kehtivuse pikendamisele või taastamisele eelneval esimesel läbivaatusel pärast tõendiomaniku 60-aastaseks saamist ja seejärel igal aastal läbima värvusnägemise hindamise. Selle edukalt läbinud taotleja võib tunnistada sobivaks.“;

8) punkti MED.B.080 alapunkti a muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti 1 alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) Klassi 1 tervisetõendi või klassi 2 sellise tervisetõendi väljaandmisel, millele lisatakse instrumentaallennu pädevusmärge või instrumentaallennu algpädevusmärge, kontrollitakse kuulmist toonaudiomeetria abil tervisetõendi esmasel väljaandmisel ning edaspidi kuni 40 aasta vanuseni iga viie aasta järel, kuni 60 aasta vanuseni iga kahe aasta järel ning pärast loaomaniku 60-aastaseks saamist igal aastal.“;

b) lisatakse alapunkt 3:

„3) Ühepiloodikopteri kiirabilende tegev klassi 1 tervisetõendi omanik peab tervisetõendi kehtivuse pikendamisele või taastamisele eelneval esimesel läbivaatusel pärast tõendiomaniku 60-aastaseks saamist läbima põhjaliku kõrva-, nina- ja kurgukontrolli.“;

9) punktile MED.D.020 lisatakse alapunkt aa:

„aa) punkti MED.D.010 alapunkti b ja punkti MED.D.015 alapunkti c nõuete täitmise tõendamisel võib pädev asutus aktsepteerida lennundusmeditsiini koolituskursust, mille taotleja on läbinud väljaspool Chicago konventsiooni alusel liikmesriikide vastutusalasse kuuluvat territooriumi, kui on täidetud järgmised tingimused:

i) pädev asutus on kursuse ainekava hinnanud ja kontrollinud vastavalt VI lisa punkti ARA.MED.200 alapunkti c alapunktile 1;

ii) taotleja on läbinud käesolevas lisas (MED-osa) kirjeldatud lennundusmeditsiinilisi nõudeid käsitleva erikoolituse mooduli, mille on ette näinud pädev asutus.“

III LISA

Määruse (EL) nr 1178/2011 VI lisa (ARA-osa) muudatused

VI lisa muudetakse järgmiselt:

1) punkti ARA.GEN.305 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Pädeva asutuse väljaantud loa, sertifikaadi, pädevusmärke või tunnistuse omaniku puhul hõlmab järelevalveprogramm asjakohast hulka inspekteerimisi ja etteteatamata kontrollkäike.“;

2) punktile ARA.GEN.360 lisatakse alapunkt e:

„e) Kui pädev asutus saab tervisetõendi omanikult taotluse pädeva asutuse muutmiseks vastavalt alapunktis a osutatud nõuetele, kohaldatakse alapunktides a–d sätestatud menetlust.“;

3) punkti ARA.FCL.200 alapunkt d asendatakse järgmisega:

„d) Loa kinnitamine instruktori poolt. Enne kui pädev asutus annab teatavatele instruktoritele konkreetsed volitused ühe kolbmootoriga lennukite ja fikseeritud jõuallikaga motopurilennukite klassipädevusmärgete või ühe mootori ja kuni 3 175 kg maksimaalse stardimassiga (MTOM) kopterite tüübipädevusmärgete pikendamiseks, töötab ta selleks välja asjakohase protseduuri.“;

4) punkti ARA.FCL.300 alapunkti b alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) Sidesüsteemide eksami võib läbi viia teistest teemadest eraldi.“;

5) punkt ARA.FSTD.120 asendatakse järgmisega:

„ARA.FSTD.120 Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni pikendamine

„a) Pädev asutus kontrollib järelevalveprogrammi raames pidevalt lennutreeningseadet (FSTD) käitavat organisatsiooni, et teha kindlaks, kas on täidetud järgmised tingimused:

1) korduvhindamiste vahelisel ajal viiakse iga 12 kuu järel järk-järgult läbi kõik lennutreeningseadme katsetamisjuhendis (QTG) kirjeldatud katsed;

2) korduvhindamiste tulemused vastavad jätkuvalt kvalifitseerimisalustele, need varustatakse kuupäevadega ja hoitakse alles;

3) kehtestatud on konfiguratsiooni kontrolli süsteem, mis tagab kvalifitseeritud lennutreeningseadme (FSTD) riist- ja tarkvara jätkuva terviklikkuse.

b) Pädev asutus viib läbi lennutreeningseadme (FSTD) korduvhindamisi vastavalt punktis ARA.FSTD.100 kirjeldatud menetlusele. Hindamised toimuvad:

1) lennu täisimitaatori (FFS), lennuelementide imitaatori (FTD) või lennuimitaatori (FNPT) puhul igal aastal. Iga 12-kuulise perioodi alguseks loetakse esmase kvalifitseerimise kuu viimane päev, kui pädev asutus ja asjaomast lennutreeningseadet (FSTD) käitav organisatsioon ei ole kokku leppinud teisiti. Lennutreeningseadme (FSTD) korduvhindamine viiakse läbi 60 päeva jooksul enne ja 30 päeva jooksul pärast iga 12-kuulise korduva ajavahemiku algust;

2) instrumentaallennu esmaimitaatori (BITD) puhul üks kord kolme aasta jooksul.

c) Pädev asutus võib pikendada punkti ARA.FSTD.120 alapunkti b alapunktis 1 sätestatud lennutreeningseadme (FSTD) korduvhindamise perioodi kuni 36 kuuni, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

1) lennutreeningseadet (FSTD) käitav organisatsioon on eelneva 36 kuu jooksul vastanud punkti ARA.GEN.305 alapunkti c alapunktides 1–4 kindlaksmääratud kriteeriumidele;

2) lennutreeningseadme (FSTD) puhul on läbi viidud esmane ning vähemalt üks korduvhindamine, mis on kinnitanud seadme vastavust kvalifitseerimisalusele;

3) pädev asutus auditeerib iga 12 kuu järel organisatsiooni juhtimissüsteemi elemente, mis on kindlaks määratud VII lisa punkti ORA.GEN.200 alapunkti a alapunktides 3 ja 6;

4) organisatsioon on välja töötanud protseduurid VII lisa punkti ORA.FSTD.225 alapunktis b sätestatud ülesannete täitmiseks.“;“

6) punkt ARA.MED.120 asendatakse järgmisega:

„ARA.MED.120 Lennundusmeditsiini ekspertarst

Pädev asutus määrab käesolevas osas kirjeldatud lennundusmeditsiinialaste ülesannete täitmiseks ühe või mitu lennundusmeditsiini ekspertarsti. Lennundusmeditsiini ekspertarst peab olema litsentseeritud ja kvalifitseeritud arst ning omama järgmist:

a) töökogemus kliinilise meditsiini valdkonnas pärast kraadi omandamist;

b) spetsiifilised teadmised ja kogemused lennundusmeditsiini valdkonnas ning lennundusmeditsiiniline praksis;

c) spetsiifiline lennundusmeditsiiniliste tõendite alane väljaõpe.“;

7) punkt ARA.MED.125 asendatakse järgmisega:

„ARA.MED.125 Otsuse tegemise delegeerimine lube väljaandvale asutusele

Kui lennundusmeditsiinikeskus või lennundusarst on pöördunud lube välja andva asutuse lennundusmeditsiini ekspertarsti poole taotleja tervislikku seisundit käsitleva otsuse saamiseks, tuleb teha järgmist:

a) lennundusmeditsiini ekspertarst või lennundusmeditsiini ekspertarsti määratud meditsiinipersonal hindab asjaomaseid meditsiinidokumente ning taotleb vajaduse korral täiendavaid meditsiinidokumente, läbivaatusi ja uuringuid;

b) lennundusmeditsiini ekspertarst teeb kindlaks taotleja tervisliku seisundi sobivuse tervisetõendi väljaandmiseks, kehtestades vajaduse korral ühe või mitu piirangut;

c) lennundusmeditsiini ekspertarst teavitab otsusest lennundusmeditsiinikeskust või lennundusarsti;

d) kui taotleja tunnistatakse sobivaks, annab lennundusmeditsiini ekspertarst vajaduse korral välja tervisetõendi või delegeerib tervisetõendi väljaandmise sellele lennundusmeditsiinikeskusele või lennundusarstile, kes asjaomase taotleja tervislikku seisundit käsitleva otsuse saamiseks tema poole pöördus.“;

8) lisatakse punktid ARA.MED.126 ja ARA.MED.128:

„ARA.MED.126 Tervisetõendi kehtivuse peatamine, selle kehtetuks tunnistamine või sellele piirangute kehtestamine

a) Lube väljaandev asutus kehtestab menetluse tervisetõendi kehtivuse peatamiseks, selle kehtetuks tunnistamiseks või sellele piirangute kehtestamiseks.

b) Piloodilube väljaandev asutus peatab tervisetõendi kehtivuse, tunnistab selle kehtetuks või kehtestab sellele piirangud, kui on tõendeid selle kohta, et:

1) tervisetõend on võltsitud või saadud valeandmeid või -tõendeid esitades;

2) tervisetõendi kasutamisel on rikutud IV lisa punkti MED.A.020 sätteid;

3) tervisetõendi omanik ei vasta enam IV lisa (MED-osa) nõuetele.

c) Piloodilube väljaandev asutus võib tervisetõendi kehtivuse peatada või selle kehtetuks tunnistada ka tervisetõendi omaniku kirjaliku taotluse alusel.

d) Tervisetõendi kehtivuse peatamise, selle kehtetuks tunnistamise või sellele piirangute kehtestamise korral teatab piloodilube väljaandev asutus selle välja andnud lennundusarstile või lennundusmeditsiinikeskusele asjaomase tervisetõendi kehtivuse peatamise, selle kehtetuks tunnistamise või sellele piirangute kehtestamise põhjused.

e) Tervisetõendi kehtivuse peatamise või selle kehtetuks tunnistamise korral tagab lube väljaandev asutus IV lisa (MED-osa) punkti MED.A.046 sätete järgimise.

f) Lube väljaandev asutus kehtestab menetluse tervisetõendi kehtivuse taastamiseks.

ARA.MED.128 Nõuandemenetlus

Pädev asutus kehtestab lennundusmeditsiinikeskuste ja lennundusarstide nõuandemenetluse vastavalt IV lisale (MED-osa).“;

9) punkti ARA.MED.130 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a muudetakse järgmiselt:

1) alapunkt 2 jäetakse välja;

2) alapunkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) Tervisetõendi number, mis algab piloodiloa väljaandnud riigi või piloodiloa taotlemise riigi ÜRO-riigitähisega, millele järgneb araabia numbritest ja/või ladina tähtedest koosnev kood (III);“;

3) alapunkt 6 asendatakse järgmisega:

„6) Omaniku sünniaeg: (pp/kk/aaaa) (IVa)“;

4) alapunkt 9 asendatakse järgmisega:

„9) Tervisetõendi kehtivusaja lõpp (IX):

i) klass 1;

ii) klass 1, ühe piloodiga äriline reisijateveo-lennutransport;

iii) klass 2;

iv) kergõhusõidukipiloodi luba (LAPL)“;

5) alapunkt 11 asendatakse järgmisega:

„11) Viimase ja järgmise elektrokardiogrammi kuupäev“;

6) alapunkt 12 asendatakse järgmisega:

„12) Viimase ja järgmise audiogrammi kuupäev“;

7) lisatakse alapunkt 12a:

„12a) Viimase ja järgmise oftalmoloogilise läbivaatuse kuupäev“;

8) lisatakse alapunkt 15:

„15) Muu teave“;

b) alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) Kasutatav paber või muu materjal peab takistama või selgelt näitama mis tahes muutmist ja kustutamist. Kõik kanded ja kustutamised peavad olema pädeva asutuse poolt selgelt kinnitatud.

c) Keel. Tervisetõend koostatakse riigikeel(t)es ja inglise keeles ning muudes keeltes, mida pädev asutus peab vajalikuks.“;

10) punktid ARA.MED.135, ARA.MED.145 ja ARA.MED.150 asendatakse järgmisega:

„ARA.MED.135 Lennundusmeditsiinivormid

Pädev asutus edastab lennundusarstidele järgmiste dokumentide vormid:

a) tervisetõendi taotluse vorm;

b) arstliku läbivaatuse vorm klassi 1 ja klassi 2 tervisetõendi taotlejatele;

c) arstliku läbivaatuse tulemuste vorm kergõhusõidukipiloodi loa (LAPL) taotlejatele.

ARA.MED.145 Pädeva asutuse teavitamine perearstide poolt

Pädev asutus kehtestab vajaduse korral menetluse, mida perearstid kasutavad pädeva asutuse teavitamiseks, et tagada perearstide teadlikkus käesolevas määruses sätestatud kohaldatavatest tervisekontrollinõuetest.

ARA.MED.150 Andmete säilitamine

a) Lisaks punktis ARA.GEN.220 sätestatud andmetele peab pädev asutus oma andmete säilitamise süsteemis säilitama lennundusarstide, lennundusmeditsiinikeskuste ja perearstide lennundusmeditsiiniliste läbivaatuste ja hindamiste andmed.

b) Kõiki taotleja/loaomaniku lennundusmeditsiinilisi andmeid säilitatakse vähemalt kümme aastat pärast viimase tervisetõendi kehtivuse lõppu.

c) Lennundusmeditsiiniliste hindamiste ja standardimise raames tehakse lennundusmeditsiinilised andmed kättesaadavaks üksnes taotleja/loaomaniku kirjaliku nõusoleku alusel järgmistele üksustele:

1) lennundusmeditsiinikeskused, lennundusarst või perearst lennundusmeditsiinilise hindamise läbiviimiseks;

2) arstlik komisjon, mille pädev asutus võib moodustada piiripealsete juhtumite täiendavaks läbivaatamiseks;

3) asjaomased arstid lennundusmeditsiinilise hindamise läbiviimiseks;

4) pädeva asutuse või teise liikmesriigi lennundusmeditsiini ekspertarst järelevalvealase koostöö raames;

5) asjaomane taotleja/loaomanik vastavalt tema kirjalikule taotlusele;

6) amet standardimiseesmärgil ja nii, et arstisaladuse kaitse oleks kogu aeg tagatud.

d) Pädev asutus võib teha lennundusmeditsiinilised andmed kättesaadavaks muudel kui alapunktis c nimetatud eesmärkidel vastavalt määrusele (EL) 2016/679.

e) Pädev asutus haldab loetelusid, mis hõlmavad järgmist:

1) tema sertifitseeritud lennundusmeditsiinikeskused ja lennundusarstid;

2) lennundusarstid, kelle on sertifitseerinud teised pädevad asutused, kes teostavad oma õigusi pädeva asutuse järelevalve alla kuuluval territooriumil ja kellele ta on andnud üldjuhised vastavalt IV lisa (MED-osa) punkti MED.D.001 alapunkti f alapunktile 3;

3) perearstid, kes kasutavad IV lisa (MED-osa) punkti MED.A.040 kohaseid õigusi (vajaduse korral);

4) töötervishoiuarstid, kes on teatanud pädevale asutusele oma kavatsusest teha salongipersonali liikmete lennundusmeditsiinilisi kontrolle vastavalt IV lisa (MED-osa) punkti MED.C.005 alapunktile c ja punktile MED.D.040 (vajaduse korral).

Loetelu peab sisaldama esimese lõigu punktides 1–4 nimetatud isikute ja organisatsioonide õigusi ning pädev asutus avaldab selle ja ajakohastab seda.

f) Pädev asutus analüüsib üle 60-aastaste pilootide, eelkõige ühepiloodikopteri kiirabilende tegevate pilootide terviseandmeid ja esitab igal aastal EASA-le selle kohta anonüümitud koondteabe.“;

11) punkt ARA.MED.200 asendatakse järgmisega:

„ARA.MED.200 Lennundusarsti tunnistuse väljaandmise, pikendamise, taastamise või muutmise menetlus

Ilma et see piiraks punkti ARA.GEN.315 sätete kohaldamist, kohaldatakse kõike järgmist:

a) pädev asutus tagab, et enne lennundusarsti tunnistuse väljaandmist, pikendamist, taastamist või sellega seotud õiguste laiendamist tõendab taotleja oma lennundusmeditsiinilist pädevust vastavalt IV lisa punkti MED.D.030 alapunkti a alapunktile 6 ja alapunkti b alapunktile 5;

b) pädev asutus kehtestab menetluse, millega tagatakse, et enne lennundusarsti tunnistuse väljaandmist on tal olemas tõendid selle kohta, et lennundusarsti praksis on taotletava lennundusarsti tunnistusega hõlmatud lennundusmeditsiiniliste läbivaatuste teostamiseks täielikult varustatud. Kui lennundusarstil on mitu praksist, tuleb need kõik märkida lennundusarsti tunnistusele;

c) IV lisa punkti MED.D.020 alapunktis aa osutatud taotleja puhul võib pädev asutus aktsepteerida lennundusmeditsiini koolituskursust, mille taotleja on läbinud väljaspool Chicago konventsiooni alusel liikmesriikide vastutusalasse kuuluvat territooriumi, tingimusel et pädev asutus on teinud kõike järgmist:

1) ta on asjaomaseid kursusi hinnanud ja kontrollinud, et need on liikmesriikides pakutavate lennundusmeditsiini koolituskursustega samaväärsed;

2) ta on võimaldanud taotlejal läbida lennundusmeditsiinilisi nõudeid käsitleva erikoolitusmooduli, mida on üksikasjalikult kirjeldatud IV lisas (MED-osa);

d) kui pädev asutus on veendunud, et lennundusarst vastab kohaldatavatele nõuetele, annab ta välja kuni kolm aastat kehtiva lennundusarstitunnistuse, pikendab või muudab seda või taastab selle kehtivuse, kasutades VII liitega ette nähtud vormi.“;

12) punkti ARA.MED.240 pealkiri asendatakse järgmisega:

„**ARA.MED.240 IV lisa (MED-osa) punkti MED.A.040 kohaseid õigusi kasutavad perearstid**“;

13) punkt ARA.MED.245 asendatakse järgmisega:

„ARA.MED.245 Lennundusarstide ja perearstide pidev järelevalve

Punktis ARA.GEN.305 osutatud pideva järelevalve programmi koostamisel võtab pädev asutus arvesse järgmist:

1) selliste lennundusarstide ja perearstide arv, kellele on tunnistusi välja andnud teised pädevad asutused, kes teostavad oma õigusi pädeva asutuse järelevalve alla kuuluval territooriumil;

2) selliste lennundusarstide arv, kellele on tunnistusi välja andnud teiste liikmesriikide pädevad asutused, kes teostavad oma õigusi pädeva asutuse järelevalve alla kuuluval territooriumil;

3) lennundusarstide ja perearstide tegevuse riskipõhise hindamise tulemused.“;

14) lisatakse punkt ARA.MED.246:

„ARA.MED.246 Lennundusarstide ja lennundusmeditsiinikeskuste järelevalvealane koostöö

Ilma et see piiraks punkti ARA.GEN.300 alapunkti e sätete kohaldamist, kohaldatakse järgmist:

a) kui lennundusarst või lennundusmeditsiinikeskus tegutseb rohkem kui ühes liikmesriigis, kehtestab asjaomasele lennundusarsti või lennundusmeditsiinikeskuse sertifitseerinud pädev asutus menetluse, millega tagatakse punkti ARA.GEN.200 alapunkti c ning punkti ARA.GEN.300 alapunktide d ja e kohane teabevahetus selle teise liikmesriigi pädeva asutuse / nende teiste liikmesriikide pädevate asutustega, kus asjaomane lennundusarst või lennundusmeditsiinikeskus tegutseb. Selle menetluse lepivad kokku asjaomased pädevad asutused;

b) alapunktis a nimetatud juhul jagab selle teise liikmesriigi pädev asutus / nende teiste liikmesriikide pädevad asutused, kus asjaomane lennundusarst või lennundusmeditsiinikeskus tegutseb, kogu asjaomase lennundusarsti või lennundusmeditsiinikeskuse järelevalvega seotud teavet asjaomase lennundusarsti või lennundusmeditsiinikeskuse sertifitseerinud pädeva asutusega.“;

15) punkti ARA.MED.250 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Pädev asutus peatab või tühistab lennundusarsti tunnistuse või kehtestab sellele piirangud järgmistel juhtudel:“;

ii) alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„1) lennundusarst ei vasta kohaldatavatele nõuetele;“;

iii) alapunkti 6 lõpust jäetakse välja sõna „ning“;

iv) lisatakse alapunkt 8:

„8) lennundusarst on teostanud toimingu, mis võib otseselt või kaudselt kahjustada lennuohutust“;

b) alapunkti b sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Lennundusarsti tunnistus kaotab kehtivuse ja pädev asutus tunnistab selle viivitamata kehtetuks ühel järgmistest juhtudest“;

c) lisatakse alapunkt c:

„c) Pädev asutus kehtestab menetluse lennundusarsti tunnistuste kehtivuse taastamiseks, ajakohastab lennundusarstide loetelu ja edastab teiste liikmesriikide pädevatele asutustele asjakohase teabe.“;

16) punkt ARA.MED.255 asendatakse järgmisega:

„ARA.MED.255 Täitemeetmed

Kui järelevalve käigus või muudel asjaoludel leitakse tõendeid selle kohta, et lennundusmeditsiinikeskus, lennundusarst või perearst ei vasta nõuetele, vaatab tunnistuse välja andnud asutus selle lennundusmeditsiinikeskuse, lennundusarsti või perearsti välja antud tervisetõendid läbi ning võib need tühistada, kui see on lennuohutuse tagamiseks vajalik.

Kui tervisetõend antakse välja taotlejale, kelle puhul piloodilube väljaandev asutus ei ole sama, mis asjaomase lennundusarsti tunnistuse välja andnud pädev asutus, teavitab kõnealune pädev asutus sellest asjaomase tervisetõendi omaniku piloodilube väljaandva asutuse lennundusmeditsiini ekspertarsti ja vahetab temaga asjakohast teavet.“;

17) punktid ARA.MED.315 ja ARA.MED.325 asendatakse järgmisega:

„ARA.MED.315 Läbivaatuse tulemuste kontroll

Tunnistusi väljaandev asutus kehtestab menetluse, mille kohaselt lennundusmeditsiini ekspertarst teeb järgmist:

a) vaatab läbi lennundusmeditsiinikeskustelt, lennundusarstidelt või perearstidelt saadud läbivaatus- ja hindamisaruanded ning teavitab neid hindamisega seotud puudustest, vigadest või eksimustest ning

aa) võtab kindlakstehtud puuduste, vigade või eksimuste suhtes asjakohaseid parandusmeetmeid;

b) aitab lennundusarstide ja lennundusmeditsiinikeskuste taotluse korral hinnata lennundusalast terviseseisundit piiripealsete ja keerukate juhtumite puhul.

ARA.MED.325 Täiendav hindamismenetlus

Pädev asutus kehtestab menetluse, et täiendavalt hinnata piiripealseid ja keerukaid juhtumeid ning selliseid juhtumeid, kus taotleja nõuab täiendavat hindamist vastavalt kohaldatavatele tervisenõuetele ja IV lisa (MED-osa) punktis MED.A.010 määratletud akrediteeritud meditsiinilise otsuse tegemist.“;

18) punkt ARA.MED.330 jäetakse välja;

19) I liite punkti a alapunkti 2 alapunkt XIII asendatakse järgmisega:

„XIII) märkused: st piirangute ja õigustega seotud erimärked, sealhulgas keeleoskusmärge ja loa automaatset valideerimist käsitlevad märked, ja“;

20) III liidet muudetakse järgmiselt:

a) sertifikaadi vormi lehekülje 1 joonealune märkus ja jalus asendatakse järgmisega:

„(*) ELi mittekuuluvate riikide või EASA puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.

EASA vorm 143, versioon 3 – lk1/2“;

b) sertifikaadi vormi lehekülje 2 jalus asendatakse järgmisega:

„EASA vorm 143, versioon 3 – lk 2/2.“;

21) IV liidet muudetakse järgmiselt:

a) sertifikaadi vormi lehekülje 1 joonealune märkus ja jalus asendatakse järgmisega:

„(*) ELi mittekuuluvate riikide või EASA puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.

EASA vorm 145, versioon 2 – lk1/2“;

b) sertifikaadi vormi lehekülje 2 jalus asendatakse järgmisega:

„EASA vorm 145, versioon 2 – lk 2/2“;

22) V liide asendatakse järgmisega:

„*VI LISA ARA-OSA V liide*

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE SERTIFIKAAT

Euroopa Liit ([1])

Pädev asutus

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE SERTIFIKAAT

VIIDE

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 1178/2011 ja määrusele (EL) 2015/340 ([2]) ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[ORGANISATSIOONI NIMI]

[ORGANISATSIOONI AADRESS]

on ORA-osa kohaselt sertifitseeritud lennundusmeditsiinikeskus, mille õigused ja tegevusalad on loetletud lisatud sertifitseerimistingimustes.

TINGIMUSED:

1. Käesolev sertifikaat hõlmab üksnes seda, mis on kindlaks määratud sertifitseeritud organisatsiooni käsiraamatu sertifitseerimistingimusi käsitlevas jaotises.
2. Käesoleva sertifikaadi puhul tuleb järgida ORA-osaga ette nähtud organisatsioonidokumentides sätestatud menetlusi.
3. Käesolev sertifikaat kehtib tingimusel, et ORA-osa nõuded on täidetud, välja arvatud juhul, kui sertifikaadist on loobutud või kui see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud või tühistatud.

Väljaandmise kuupäev: pp/kk/aaaa Allkiri: [pädev asutus]

([1]) ELi mittekuuluvate riikide või EASA puhul sõnad „Euroopa Liit“ välja jätta.
([2]) Viidet määrusele (EL) nr 1178/2011 või määrusele (EL) 2015/340 muudetakse vastavalt sertifikaadis märgitud tegevusaladele.

EASA vorm 146, versioon 2

LENNUNDUSMEDITSIINIKESKUSE SERTIFIKAAT

Lisa ([1]) lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadile nr:

ÕIGUSED JA TEGEVUSALAD

[Organisatsiooni nimi] on saanud õiguse(d) teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi ja hindamisi tervisetõendite väljastamiseks vastavalt allpool esitatud tabelile ning anda kõnealuseid tõendeid välja järgmist liiki piloodilubade omanikele.

	Esmane/pikendamine/taastamine	Väljaandmise kuupäev
Klass 1		
Klass 2 / kergõhusõidukipiloodi luba (LAPL) / salongitöötajad		
Klass 3 ([1])		

([1]) Klass 3 lisatakse üksnes selliste lennumeditsiinikeskuste puhul, kellel on õigus teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi klassi 3 tervisetõendi väljaandmiseks.

Kuupäev: pp/kk/aaaa Allkiri: [pädev asutus]“

([1]) Selle lisa võib välja anda lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadi osana või eraldi dokumendina.

23) VII liide asendatakse järgmisega:„

VI LISA ARA-OSA VII liide

LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS

Euroopa Liit ([1])

Pädev asutus

LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS

[TUNNISTUSE NUMBER/VIIDE]

Vastavalt komisjoni määrusele (EL) nr 1178/2011 ja määrusele (EL) 2015/340 ([2]) ning allpool sätestatud tingimustel kinnitab [pädev asutus] käesolevaga, et

[LENNUNDUSARSTI NIMI]

[LENNUARSTI TEGEVUSKOHA AADRESS(ID)]

võib tegutseda lennundusarstina

TINGIMUSED:

1. Käesolev tunnistus kehtib üksnes tunnistuse lisas kindlaksmääratud õiguste piires.
2. Käesoleva tunnistuse omanik peab järgima MED-osas / ATCO.MED-osas ([2]) kindlaksmääratud rakenduseeskirju ja menetlusi.
3. Käesolev tunnistus kehtib alates [pp/kk/aaaa] kuni [pp/kk/aaaa ([3])] tingimusel, et MED-osa / ATCO.MED-osa ([2]) nõuded on täidetud, välja arvatud juhul, kui sertifikaadist on loobutud või kui see on asendatud teise sertifikaadiga, peatatud või tühistatud.

Väljaandmise kuupäev: pp/kk/aaaa Allkiri: [pädev asutus]

([1]) ELi mittekuuluvate riikide puhul sõnad „Euroopa Liit” välja jätta.
([2]) Viidet määrusele (EL) nr 1178/2011 või määrusele (EL) 2015/340 ning MED-osale ja ATCO.MED osale muudetakse vastavalt sertifikaadis märgitud tegevusaladele.
([3]) Kehtivuse lõppkuupäeva vorming: päev/kuu/aasta.

EASA vorm 148, versioon 2

LENNUNDUSARSTI TUNNISTUS

Lisa ([1]) lennundusarsti tunnistusele nr:

ÕIGUSED JA TEGEVUSALAD

[Lennundusarsti nimi ja akadeemiline kraad] on saanud õiguse(d) teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi ja hindamisi tervisetõendite väljastamiseks vastavalt allpool esitatud tabelile ning anda kõnealuseid tõendeid välja järgmist liiki piloodilubade omanikele.

Klass 1 pikendamine/taastamine	[kehtiv kuni]/[Ei kohaldata]
Klass 2 / kergõhusõidukipiloodi luba (LAPL) / Salongimeeskond esmane/pikendamine/taastamine	[kehtiv kuni]
Klass 3 ([1]) pikendamine/taastamine	[kehtiv kuni]/[Ei kohaldata]

([1]) Klass 3 lisatakse üksnes selliste lennumeditsiinikeskuste puhul, kellel on õigus teha lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi klassi 3 tervisetõendi väljaandmiseks.

Väljaandmise kuupäev: pp/kk/aaaa Allkiri: [pädev asutus]

([1]) Selle lisa võib välja anda lennundusarsti tunnistuse osana või eraldi dokumendina.

IV LISA

Määruse (EL) nr 1178/2011 VII lisa (ORA-osa) muudatused

VII lisa muudetakse järgmiselt:

1) punkti ORA.FSTD.225 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti a muudetakse järgmiselt:

1) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„Lennutreeningseadme (FSTD) kvalifikatsiooni sertifikaat kehtib järgmistel tingimustel:";

2) alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) pädevale asutusele on tagatud käesoleva lisa punktis ORA.GEN.140 kindlaksmääratud juurdepääs organisatsiooni ruumidele, et kontrollida tema jätkuvat vastavust määruse (EL) 2018/1139 ja selle alusel vastu võetud rakendusaktide ning delegeeritud õigusaktide nõuetele;";

b) alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) Kui pädev asutus on pikendanud lennutreeningseadme (FSTD) korduvhindamise perioodi vastavalt VI lisa (ARA-osa) punkti ARA.FSTD.120 alapunktile c, määrab organisatsioon vastavalt VI lisa punkti ARA.FSTD.120 alapunkti b alapunktile 1 piisava kogemusega isiku või isikute rühma, kes teeb 60 päeva jooksul enne ja 30 päeva jooksul pärast iga 12-kuulise korduva ajavahemiku algust kõike järgmist:

1) kontrollib, kas lennutreeningseadme katsetamisjuhendis (QTG) kirjeldatud katsed on korrapäraselt läbi viidud;

2) viib läbi asjakohased toimingud ja subjektiivsed katsed;

3) saadab nende tulemused pädevale asutusele.

c) Instrumentaallennu esmaimitaatori (BITD) kvalifikatsiooni sertifikaat kehtib tingimusel, et pädev asutus kontrollib kooskõlas VI lisa punktiga ARA.FSTD.120 korrapäraselt instrumentaallennu esmaimitaatori (BITD) vastavust asjaomastele kvalifitseerimisalustele.";

2) punkt ORA.AeMC.105 asendatakse järgmisega:

„ORA.AeMC.105 Kohaldamisala

Käesolevas alajaos kehtestatakse täiendavad nõuded, mida organisatsioon peab täitma, et saada lennundusmeditsiinikeskuse (AeMC) sertifikaat või pikendada selle kehtivust seoses järgmisega:

a) lennundusmeditsiiniliste eksperdiarvamuste ja praktilise koolituse pakkumine lennundusarstidele;

b) tervisetõendite ja salongipersonali tervisearuannete, sealhulgas klassi 1 esmaste tervisetõendite, või komisjoni määruse (EL) 2015/340 (*) kohaste klassi 3 tervisetõendite (või vajaduse korral mõlema) väljaandmine.

(*) Komisjoni 20. veebruari 2015. aasta määrus (EL) 2015/340, millega kehtestatakse lennujuhtide lubade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 216/2008 kohaste sertifikaatidega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused, muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) nr 923/2012 ja tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EL) nr 805/2011 (ELT L 63, 6.3.2015, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/340/oj).";

3) punkti ORA.AeMC.115 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) esitama lisaks punkti ORA.GEN.115 kohaselt nõutavatele organisatsiooni sertifitseerimise dokumentidele andmed toimingute kohta, mida määratud haiglad ja meditsiiniasutused teevad alltöövõtu korras, et teostada eriarsti pädevusse kuuluvaid läbivaatusi.";

4) lisatakse punkt ORA.AeMC.120:

„ORA.AeMC.120 Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaat

Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaati omaval organisatsioonil ei tohi olla ühe tegevusala kohta mitut määruse (EL) 2018/1139 ning selle alusel vastu võetud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide kohaselt välja antud lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaati.“;

5) punkt ORA.AeMC.135 asendatakse järgmisega:

„ORA.AeMC.135 Sertifikaadi kehtivus

Lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaat antakse välja määramata ajaks. See kehtib tingimusel, et selle omanik ja organisatsioonis tegutsevad lennundusarstid vastavad järgmistele tingimustele:

a) järgivad käesoleva määruse IV lisa (MED-osa) punkti MED.D.030 või määruse (EL) 2015/340 IV lisa (ATCO.MED-osa) punkti ATCO.MED.C.025 nõudeid (vastavalt vajadusele);

b) tagavad vajalike kogemuste säilimise, tehes igal aastal piisaval arvul lennundusmeditsiinilisi läbivaatusi klassi 1 tervisetõendite või määruse (EL) 2015/340 kohaste klassi 3 tervisetõendite väljaandmiseks, või samaväärseid läbivaatusi sõjalennunduse valdkonnas.“;

6) lisatakse punkt ORA.AeMC.160:

„ORA.AeMC.160 Aruandlus

Lennundusmeditsiinikeskus esitab pädevale asutusele statistilised aruanded taotlejate lennundusmeditsiiniliste hindamiste kohta, sealhulgas aruanded IV lisa (MED-osa) punkti MED.B.055 alapunkti b alusel narkootikumide ja alkoholi tarvitamise suhtes tehtud sõeluuringute kohta ning lennundusmeditsiinilise hindamise käigus välja selgitatud terviseriskitegurite või -suundumuste kohta.“;

7) punkti ORA.AeMC.200 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) tervisetõendite väljaandmiseks MED-osa kohaselt;“;

b) lisatakse alapunkt aa:

„aa) koostöö hõlbustamiseks lennundusarstide ja lennundusmeditsiinikeskuse muude meditsiiniekspertide vahel ning“;

8) lisatakse punkt ORA.AeMC.205:

„ORA.AeMC.205 Allhanked

Ilma et see piiraks punktist ORA.GEN.205 kohaldamist, kohaldatakse kõike järgmist:

a) lennundusmeditsiinikeskuses tehakse minimaalne nõutav lennundusmeditsiiniline läbivaatus vastavalt lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustes kindlaksmääratud tegevusaladele ja õigustele;

b) täiendavaid arstlikke läbivaatusi ja uuringuid võivad allhanke korras teha sõltumatud eksperdid või organisatsioonid. Organisatsioon peab tagama, et mis tahes toimingu allhankena tellimisel või ostmisel vastab tellitud või ostetud teenus või toode kohaldatavatele nõuetele.“;

9) punkt ORA.AeMC.210 asendatakse järgmisega:

„ORA.AeMC.210 Nõuded töötajatele

a) Lennundusmeditsiinikeskusel peavad olema järgmised töötajad:

1) keskuse juhatajaks määratud lennundusarst, kellel on õigus välja anda klassi 1 tervisetõendeid või määruse (EL) 2015/340 kohaseid klassi 3 tervisetõendeid (vastavalt asjaoludele) lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustes kindlaks määratud tegevusaladel ning oma ülesannete täitmiseks piisav kogemus lennundusmeditsiini valdkonnas;

2) lisaks juhatajale vähemalt üks kvalifitseeritud lennundusarst, kellel on õigus välja anda klassi 1 tervisetõendeid või määruse (EL) 2015/340 kohaseid klassi 3 tervisetõendeid (vastavalt asjaoludele) lennundusmeditsiinikeskuse sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustes kindlaks määratud tegevusaladel, ja muud tehnilised töötajad;

3) lennundusmeditsiinikeskuse heaks töötavad meditsiinieksperdid.

b) Lennundusmeditsiinikeskuse juhataja vastutab järgmise eest:

1) läbivaatuste tulemuste hindamine;

2) aruannete, tunnistuste, esmaste klassi 1 tervisetõendite ja määruse (EL) 2015/340 kohaste klassi 3 tervisetõendite allkirjastamine.“

V LISA

Määruse (EL) nr 1178/2011 VIII lisa (DTO-osa) muudatused

VIII lisa punkt DTO.GEN.135 asendatakse järgmisega:

„DTO.GEN.135 Koolitusõiguse kaotamine

a) Deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon kaotab õiguse korraldada kas kõiki deklaratsiooni alusel kindlaks määratud koolitusi või teatavat osa nendest järgmistel juhtudel:

1) deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon on teatanud pädevale asutusele vastavalt punkti DTO.GEN.116 alapunktile b, et peatab kõik deklaratsiooniga hõlmatud koolituskursused või osa nendest;

2) deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon ei ole rohkem kui 36 kuud järjest koolitusi korraldanud

b) Deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon tagastab punkti DTO.GEN.230 alapunktis c nimetatud sertifikaadi viivitamata pädevale asutusele järgmistel juhtudel:

1) koolitustegevus lõpetatakse vastavalt alapunktile a;

2) koolitusprogrammile välja antud sertifikaat peatatakse vastavalt VI lisa (ARA-osa) punkti ARA.GEN.350 alapunkti da alapunktile 3.“

VI LISA

Määruse (EL) nr 965/2012 III lisa (ORO-osa) muudatused

III lisa punkti ORO.FC.A.201 alapunkti b alapunkti 2 alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) ta on läbinud punkti ORO.FC.230 kohase jätkuõppe ja kontrolli järgmistel tingimustel:

A) kontroll ei hõlma stardimanöövreid;

B) kontroll hõlmab maandumismanöövreid, milles ta on osalenud vähemalt jälgiva piloodina;“.

VII LISA

Määruse (EL) nr 965/2012 V lisa (SPA-osa) muudatused

V lisa punktile SPA.HEMS.130 lisatakse alapunkt g:

„g) *60-aastased või vanemad lennumeeskonna liikmed, kes teevad ühepiloodikopteri kiirabilende vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) punkti FCL.065 alapunktile a*

1) 60-aastaste või vanemate lennumeeskonna liikmete puhul, kes teevad ühepiloodikopteri kiirabilende vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) punkti FCL.065 alapunktile a, võtab käitaja punkti ORO.GEN.200 kohaselt tehtud riskihindamise käigus arvesse suurenenud töövõimetusriski, mis on seotud tööülesannete mõjuga südame- ja ajuveresoonkonnale.

2) Alapunktis 1 osutatud lennumeeskonna liikmeid koolitavad ja kontrollivad töötajad, kes on läbinud asjakohase koolituse, et aidata neil märgata kognitiivse seisundi kerget halvenemist ja vajaduse korral taotleda asjaomaste meeskonnaliikmete lennundusmeditsiinilist hindamist.“